

Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2013-2017

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 45/2012

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Hallinto

**Sisäasiainministeriön lainsäädän-
tösuunnitelma 2013-2017**

Helsinki 2012

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2012

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-798-8 (nid.)
ISBN 978-952-491-799-5 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Sisäasiainministeriö		Julkaisun laji	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2013-2017			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2013-2017 sisältää tietoja ministeriössä käynnissä olevista ja vuosina 2013-2017 käynnistyvistä lainsäädäntöhankkeista. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisältyy myös tietoja ministeriön toimialan EU-säädöshankkeista ja kansainvälisiä sopimuksia koskevista hankkeista sekä eduskunnalle annettavista selonteoista ja selvityksistä. Lainsäädäntösuunnitelman tiedot perustuvat tilanteeseen 1.11.2012.</p> <p>Lainsäädäntösuunnitelma on vahvistettu ministeriön johtoryhmässä 30.11.2012.</p> <p>Lisätietoja lainsäädäntöhankkeista on sisäasiainministeriön internet-sivuilta (www.intermin.fi) ja valtioneuvoston hankerekisterissä (www.hare.vn.fi)</p>			
Avainsanat (asiasanat) lainvalmistelu, lainsäädäntöhanke			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-799-5 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 45/2012		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-798-8
Kokonaissivumäärä 86	Kieli suomi	Hinta 25€+alv	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Inrikesministeriet	Typ av publikation		
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2013–2017 (Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2013–2017)			
Publikationens delar			
<p>Referat</p> <p>Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2013–2017 innehåller uppgifter om de lagstiftningsprojekt som pågår och som inleds vid ministeriet 2013–2017. Lagstiftningsplanen innehåller också information om projekt inom ministeriets ansvarsområde som gäller EU-rättsakter, internationella fördrag samt redogörelser och utredningar till riksdagen. Uppgifterna i lagstiftningsplanen baserar sig på läget den 1 november 2012.</p> <p>Lagstiftningsplanen har fastställts i ministeriets ledningsgrupp den 30 november 2012.</p> <p>Mer information om lagstiftningsprojekten finns på inrikesministeriets webbplats (www.intermin.fi) och i statsrådets projektregister (www.hare.vn.fi).</p>			
Nyckelord lagberedning, lagstiftningsprojekt			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-799-5 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 45/2012		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-798-8
Sidoantal 86	Språk finska	Pris 25€+alv.	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET ... 1

1.1. Kansalliset hankkeet 1

POLIISIOSASTO 1

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen..... 1

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (HO)..... 2

Poliisimiesvirkojen eroamisikää koskeva lainsäädäntöhanke 3

Erytystä henkilöturvallisuutta koskeva lainsäädäntöhanke... 4

Passilain muuttaminen 5

Poliisin hallintolain tarkistaminen (PORA III) 6

Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen..... 6

Rahankeräyslain tarkistaminen (HO)..... 7

Arpajaislain tarkistaminen (HO) 8

Uuden poliisilain tekniset tarkistukset..... 8

Poliisilain nojalla annettavat asetukset 10

Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen 10

Ampumaratoja koskevan lainsäädännön sekä eräitä ilma- ja jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistamista

koskeva hanke..... 11

Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja aseosien tekemisestä

toimintakelvottomaksi 12

Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta..... 13

Sisäasiainministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta (2013)..... 14

Turvapaikanhakijan asiointikorttia koskeva selvitys (HO).. 14

PELASTUSOSASTO..... 15

Laki pelastustoimen laitteista annetun lain muuttamisesta .. 15

Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta..... 16

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä... 16

Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista	17
Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta	17
Valtioneuvoston asetus Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta	18
Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta.....	18
Esiselvitys nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeista	19
MAAHANMUUTTO-OSASTO	20
Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (HO)	20
Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön	21
Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (HO)	21
Ihmiskaupan uhreja koskevan lainsäädännön kehittäminen (HO).....	22
Vaihtoehtoiset tavat vastaanottaa oleskelulupahakemuksia ulkomailla.....	24
Valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta	25
RAJAVARTIO-OSASTO.....	26
Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen	26
Rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen.....	27
Rajavartiolaitoksen virkapuvusta ja rajavartiomiehen tunnuksesta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen.....	27
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	28
Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke	28
MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ	29
Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta.....	29
MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ	30
Ministeriön työjärjestyksen muuttaminen.....	30

MINISTERIÖN TALOUSYKSIKKÖ	31
Sisäasiainministeriön asetus sisäasiainministeriön maksullisista suoritteista	31
1.2. EU-säädöshankkeet.....	32
POLIISIOSASTO	32
Asevientiasetus.....	32
Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämistä lainvalvontaan.	33
Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä	34
Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta.....	35
PELASTUSOSASTO.....	36
Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös unionin pelastuspalvelumekanismista	36
MAAHANMUUTTO-OSASTO	37
Pitkään oleskelleita koskevan direktiivin muutos	37
Yhdistelmä lupadirektiivi.....	38
Määritelmädirektiivi	39
Vastaanottodirektiivi	40
Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)	41
Eurodac -asetus.....	43
Turvapaikkamenettelydirektiivi	45
Kausityöntekijädirektiivi.....	46
Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi.....	47
RAJAVARTIO-OSASTO.....	49
Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus).....	49
Euroopan rajojenvalvontajärjestelmää koskeva asetus (Eurosur)	49
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	50
Arviointiasetus	50
Eurodac-asetus.....	51
EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskeva säädöshanke	53

1.3. Kansainväliset sopimukset.....	54
PELASTUSOSASTO.....	54
Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle.....	54
MAAHANMUUTTO-OSASTO	55
Takaisinottosopimus Venäjän kanssa. Täytäntöönpanopöytäkirjan voimaansaattaminen	55
Takaisinottosopimus Kosovon kanssa.....	56
Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos) ..	56
Työlomajärjestely Kanadan kanssa	57
2. LÄHIAIKOINA (VUODEN 2012 LOPUSSA JA VUONNA 2013) KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	59
2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet	59
POLIISIOSASTO	59
Rahanpesulainsäädännön muutostarpeet (HO)	59
Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen.....	60
Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (HO)	60
Poliisin virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen	61
PELASTUSOSASTO.....	62
Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä.....	62
Sisäasiainministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista.....	62
Sisäasiainministeriön asetus pelastustoiminnassa edellyttävästä kunnosta ja kuntotestien järjestämisestä	63
Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta.....	63
Valtioneuvoston asetus hätäkeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	64
Sisäasiainministeriön asetus Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista	64

MAAHANMUUTTO-OSASTO	65
Vapaaehtoisen paluun järjestelmän vakiinnuttaminen.....	65
Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta	66
Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta	66
RAJAVARTIO-OSASTO.....	67
Valtioneuvoston asetus rajavyyhykkeestä ja rajavyyhykkeen takarajasta	67
Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista.....	67
Sisäasiainministeriön asetus poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusvärityksestä ja -merkeistä	68
2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet	69
POLIISIOSASTO	69
Ehdotus asetukseksi/direktiiviksi EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämisjärjestelmäksi	69
Asetus Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta ..	70
Asetus Euroopan poliisiakatemiaa (CEPOL) koskevan päätöksen muuttamisesta	70
Ehdotus direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen.....	71
MAAHANMUUTTO-OSASTO	72
Kolmansien maiden kansalaisten maahantulo tieteellistä tutkimusta, opiskelua, oppilasvaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten	72
RAJAVARTIO-OSASTO.....	72
Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke	72
2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset.....	75
PELASTUSOSASTO.....	75
NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle	75
3. VUOSINA 2014-2017 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	76
3.1. Vuosina 2014-2017 käynnistyvät kansalliset hankkeet	76

POLIISIOSASTO	76
Henkilökorttilain muutos	76
Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (HO)	77
Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen	77
Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen	78
Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet	78
Poliisin tiedonsaantioikeutta koskevien säännösten tarkistaminen	79
Sotilaallinen virka-apu, säännösten tarkistaminen	80
Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu	81
PELASTUSOSASTO.....	82
Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi.....	82
MAAHANMUUTTO-OSASTO	82
Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen	82
Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta.....	83
Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta.....	83
RAJAVARTIO-OSASTO.....	84
Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi	84
4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET ..	85
PELASTUSOSASTO.....	85
Hätäkeskusaluejaon muuttaminen.....	85
Hätäkeskusuudistuksen seuranta.....	85
Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen.....	85
MAAHANMUUTTO-OSASTO	86
Ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikka	86

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

1.1. Kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen (SM065:00/2011¹)

Tavoite: Tarkistetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia ottaen huomioon kansallisessa soveltamisessa ilmitulleet epäkohdat, lain voimaantulon jälkeen tapahtuneet lainsäädäntömuutokset sekä kansainvälinen kehitys. Lisäksi erityisesti sähköinen arkistointi ja poliisiasiain tietojärjestelmän uudistus edellyttävät lainsäädäntömuutoksia.

Aikataulu: Hanke on asetettu 18.5.2006. Hallituksen esitys (HE 98/2010 vp) on annettu eduskunnalle 24.6.2010 (rauennut). Poliisiosasto on asettanut 30.9.2011 lainsäädäntöhankkeen valmistelevaan hallituksen esitykseen tarvittavat päivitykset. Hankkeen toimikausi päättyi 31.12.2011. Hallituksen esitys (66/2012 vp) annettiin eduskunnalle 14.6.2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lausuntokierros 23.11.-22.12.2011.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen puh. 071 878 88563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

¹ Hankkeen numero valtioneuvoston hankerekisteri Haressa (www.hare.vn.fi)

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (HO¹) (SM066:00/2011)

Tavoite: Kokonaisuudistuksen tavoitteena on selkiyttää yksityistä turvallisuusalaa koskevaa lainsäädäntöä. Hankkeessa käsiteltäviä asiakokonaisuuksia ovat mm. lainsäädännön ajantasaistaminen sekä toimivaltuuksien selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen, vartijoiden ja järjestyksenvalvojen sekä poliisin välinen työnjako ja yleensäkin yksityisen turvallisuusalan toimintaedellytysten turvaaminen sekä koulutus ja valvonta.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä, kaksi valmistelijaa. Hanketta ohjaa ja valmistelua tukee ohjausryhmä.

Aikataulu: Toimikausi 16.11.2011 - 31.12.2013. Lausuntokierros syksyllä 2012. Hallituksen esitys eduskunnalle syksyllä 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sisäasiainministeriö on järjestänyt kolme yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistusta koskevaa laajaa kuulemistilaisuutta, ensimmäisen viranomaistahojen edustajille kesäkuussa 2010, toisen alan yksityisille etujärjestöille maaliskuussa 2011 sekä kolmannen yksityisille etujärjestöille, medialle ja sidosryhmille helmikuussa 2012.

Ohjausryhmän jäseninä ovat edustajat oikeusministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä sosiaali- ja terveysministeriöstä. Lisäksi valmistelun aikana kuullaan aktiivisesti yksityistä turvallisuusalaa edustavia keskeisimpiä etujärjestöjä sekä Turvallisuusalan neuvottelukuntaa. Poliisihallitus osallistuu valmisteluun.

Kahdenkeskisissä kuulemisissa on kevään 2012 aikana kuultu n. 15 eri etujärjestö- tai sidosryhmätahoa. Lisäksi hankkeesta on käyty keskustelua mm. sisäasiainministeriön blogisivuilla ja sitä koskeva keskustelu on käyty myös valtionhallinnon otakantaa.fi-sivustolla.

Poliisiammattikorkeakoulu on laatinut sisäasiainministeriön poliisiosaston toimeksiantosta erillisen yksityistä turvallisuusalaa koskevan esiselvityksen (Yksityinen turvallisuusala turvallisuuspalveluiden tuottajana). Lisäksi Itä-Suomen yliopisto on tehnyt laajan empirisen tutkimuksen yksityisestä turvallisuusalasta ja sen toimijoista (valmistunut syksyllä 2011).

Hankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma yhdessä sisäasiainministeriön ja poliisin viestinnän kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ja vaihtoehtojen arvioinnissa on yllämainittujen kuulemisten lisäksi hyödynnetty myös poliisin ylijohdon julkaisusarjassa 2009 ilmestynyttä selvitystä "Yksityinen turvallisuusala turvallisuuspalveluiden tuottajana". Lisäksi Itä-Suomen yliopisto ja Laurea-ammattikorkeakoulu ovat julkaisseet

¹ Merkintä HO hankkeen nimen yhteydessä: Hanke sisältyy pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan

vuosina 2011 ja 2012 yksityistä turvallisuusalaa koskevaa empiiristä aineistoa, jota hankkeessa voidaan ainakin osin hyödyntää.

Muilta osin erilaisia vaihtoehtoja ja näiden vaihtoehtojen vaikutuksia on arvioitu ennen kaikkea hankkeen virkamiesvalmistelussa ja ohjausryhmässä. Koska monet erilaisten säätelyvaihtoehtojen vaikutukset tulisivat koskemaan poliisihallintoa, valmistelussa on käännytty Poliisihallituksen puoleen erilaisten vaihtoehtojen vaikutusten kartoittamiseksi. Mahdollisella yksityisten turvallisuuspalvelujen aiempaa laajemmalla luvanvaraistamisella olisi vaikutusta muun ohella poliisin lupahallinnon toimintaan.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4; yksityisen turva-alan lainsäädäntöä selkiytetään.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Timo Kerttula, puh. 071 878 8589, lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisimiesvirkojen eroamisikää koskeva lainsäädäntöhanke (SM094:00/2011, SM038:00/2010)

Tavoite: Lakihankkeen tehtävänä on poliisimiesvirkojen eroamisikäsäännösten muuttaminen. Säätely nostetaan lakitasolle siten, että säännöksistä luovutaan siirtymäajan jälkeen ja poliisimiehiin sovelletaan valtion virkamiesten yleistä 68 vuoden eroamisikää.

Selvityshankkeen tavoitteena oli selvittää perusteet poliisimiesvirkoja koskeville erityisille eroamisijille sekä tehdä tarvittavat muutosehdotukset.

Aikataulu: Lakihankkeen aikataulu on 7.2.-31.12.2012. Hallituksen esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella 28.3-9.5.2012. Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 14.6.2012 (HE 64/2012 vp).

Selvityshankkeen toimikausi oli 19.8.2010-31.10.2011. Selvityshankkeen loppuraportti (sisäasiainministeriön julkaisu 30/2011) julkaistiin 10.11.2011.

Organisointi: Selvityshankkeen ehdotuksiin perustuvan hallituksen esityksen valmistelu poliisiosastolla yhden henkilön virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Selvityshankkeen loppuraportti ja hallituksen esitysluonnos lähetettiin lausuntokierrokselle aikataulullisista syistä samaan aikaan.

Selvityshankkeen työryhmävalmistelussa olivat mukana poliisihallinnon keskeiset järjestötahot sekä viranomaisista sisäasiainministeriön poliisiosaston lisäksi Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi ja Helsingin poliisilaitos sekä valtiovarainministeriö ja Valtiokonttori. Työryhmän loppuraportista järjestettiin kuulemistilaisuus.

Lakihankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Selvityshankkeen tavoitteena oli selvittää eroamisikäjärjestelmää koskevat henkilöstölliset, taloudelliset ja muut mahdolliset vaikutukset sekä eri ratkaisuvaihtoehdot.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: pelastusosasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen puh. 071 878 8554

Erityistä henkilöturvallisuutta koskeva lainsäädäntöhanke

(SM017:00/2012)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on valmistella erityistä henkilöturvallisuutta koskevat lainsäädäntömuutokset sekä muut mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset.

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2014.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Valmistelun tueksi on koottu poikkihallinnollinen työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Työryhmä kuulee myös muita asiantuntijoita. Lisäksi luonnos hallituksen esitykseksi lähetetään laajemmalle lausuntokierrokselle. Hankkeesta on laadittu viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Ennen hankkeen asettamista on arvioitu myös muita toteuttamisvaihtoehtoja. Voimassa oleva lainsäädäntö ei kuitenkaan ole kaikissa tapauksissa riittävä, joten järjestelmällisen todistajansuojeluohjelman aloittaminen edellyttää lainsäädäntömuutoksia.

Hankkeen vaikutukset arvioidaan tarkemmin hallituksen esitystä laadittaessa muun muassa sidosryhmiä kuulemalla. Vaikutuksia arvioidaan erityisesti yksilön turvallisuuden, rikostorjunnan sekä viranomaisten toiminnan osalta. Merkittävimmät viranomaisvaikutukset kohdistuvat poliisihallintoon.

Suhde hallitusohjelmaan: Hanke on yksi järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi (hallitusohjelman kohta 4) tähtävistä toimenpiteistä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Työryhmässä on edustaja myös oikeusyksiköstä. Lisäksi hankkeessa kuullaan tarpeen mukaan maahanmuutto-osastoa.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Immonen puh. 071 878 8593, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Passilain muuttaminen

(SM010:00/2012)

Tavoite: Mahdollistetaan valmiin passin toimittaminen Suomessa hakijalle suoraan valmistajalta esimerkiksi kirjattuna kirjeenä ja muutetaan lähettäminen pääsääntöiseksi menettelytavaksi. Mahdollisuus passin noutamiseen poliisilaitokselta tietyissä erityislanteissa säilytetään. Saatetaan lisäksi eräät passilain säännökset vastaamaan poliisin hallintorakennemuutostusta.

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä yhdessä Poliisihallituksen kanssa. Hankkeen aikana on kuultu myös asiantuntijoita.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asiaa valmistellaan osittain yhdessä ulkoasiainministeriön kanssa. Hallituksen esitys on ollut lausuntokierroksella 13.6.-10.8.2012.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu Poliisihallituksen toimesta ennen lainsäädäntöhankkeen asettamista. Arviointia on jatkettu lainsäädäntöhankkeen valmistelun yhteydessä. Suunnitelluilla lainmuutoksilla helpotetaan hallinnon asiakkaiden asiointia ja turvattaisiin poliisin lupahallinnon henkilöstöresursseja.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8586, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Poliisin hallintolain tarkistaminen (PORA III)

(hanketyöryhmä SM022:00/2012, lainsäädäntöhanke SM054:00/2012)

Tavoite: Poliisin hallintorakenneuudistuksen aiheuttamat kiireelliset lainsäädäntömuutokset, jotka liittyvät liikkuvaan poliisiin, aluehallintovirastojen poliisin vastuualueisiin ja paikallispoliisiin.

Aikataulu: Lainsäädäntöhanke aikataulu on 5.10.2012-31.12.2013. Hallituksen esitysluonnos on lausuntokierroksella 29.10.-26.11.2012. Asettamispäätöksen mukaan tavoitteena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle kevätistuntokaudella 2013.

Organisointi, resurssit: Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III –päälinjaukset, hanketyöryhmän esitys (sisäasiainministeriön julkaisuja 34/2012) on valmistunut 21.8.2012. Lainsäädäntöhanke toteutetaan virkamiesvalmisteluna.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen

(SM055:00/2012)

Tavoite: Laatia hallituksen esitys poliisikoulutuksen uudistamiseksi ja Poliisiammattikorkeakoulun toiminnan tehostamiseksi.

Hankkeella on liittymäpinta PORA III lakihankkeeseen.

Aikataulu: Poliisiammattikorkeakoulun hankeraportti Poliisin tutkintokoulutuksen kokonaisuudistus on valmistunut. Hanke toimi ajalla 15.3.2010-31.12.2011. Lainsäädäntöhanke aikataulu 5.10.2012-31.12.2013. Asettamispäätöksen mukaan tavoitteena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle kevätistuntokaudella 2013.

Organisointi, resurssit: Lainsäädäntöhanke toteutetaan virkamiesvalmisteluna. Poliisihallituksen osallistumisesta hankkeeseen sovitaan tarvittaessa erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Katriina Laitinen, puh. 071 878 8559, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Rahankeräyslain tarkistaminen (HO) (SM056:00/2012)

Tavoite: 23.11.2011 asetetun esiselvityshankkeen (SM079:00/2011) tavoitteena oli arvioida mahdolliset rahankeräyslain (255/2006) muutostarpeet siltä osin kun laissa on asetettu rahankeräyslupaan myöntämisen edellytykseksi luvansaajayhteisön tai -säätiön tarkoituksen yksinomainen yleishyödyllisyys sekä edellytys varojen hankkimiseksi yleishyödyllistä toimintaa varten ottaen huomioon lain soveltamiskäytännössä ilmennyt epäyhtenäinen tulkinta ja epäselvyys liittyen uskonnollisten yhteisöjen oikeuteen saada rahankeräyslupa. Lisäksi hankkeen tehtävänä oli arvioida erikseen mahdollisuutta erityisestä syystä myöntää evankelis-luterilaiselle kirkolle tai ortodoksiselle kirkkokunnalle taikka niiden seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle rahankeräyslupa.

Hankkeen tueksi perustettu työryhmä kuuli kilpailu- ja vero-oikeuden asiantuntijoita sekä evankelisluterilaisen- ja ortodoksisen kirkon edustajia. Työryhmä katsoi, että rahankeräyslain muuttamiseksi tulisi perustaa lainsäädäntöhanke. Esiselvityshankkeen työn tuloksista on laadittu arviomuistio.

Lainsäädäntöhankeen tehtävänä on laatia esiselvityshankkeen pohjalta tarvittavat ehdotukset rahankeräyslain säännösten muutoksiksi. Hankeen puitteissa tehdään ehdotukset ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- lain säännösten selkeyttäminen yleishyödyllisyyden vaatimuksen osalta
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon rahankeräysoikeuden toteuttaminen
- rahankeräyksen toimeenpanoajan pidentäminen nykyisestä enintään kahden vuoden määräajasta pitempiaikaiseen ajanjaksoon
- muut välttämättömät säännösmuutokset (esim. kihlakunnan käsite lain 16 §:n 2 momentissa).

Aikataulu: Esiselvityshankkeen toimikausi päättyi 31.5.2012. Lainsäädäntöhanke on asetettu 19.10.2012 ja sen toimikausi on 19.10.2012–31.12.2013. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä, yksi vastuuvaimistelijä. Hankkeen tueksi on asetettu poliisihallinnon sisäinen työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Työryhmän tehtävänä on huolehtia riittävän laaja-alaisesta kuulemisesta rahankeräystoimintaan sidoksissa oleva laaja intressipiiri huomioon ottaen. Hankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeen vaikutukset arvioidaan tarkemmin hallituksen esitystä laadittaessa muun muassa sidosryhmiä kuulemalla. Rahankeräyslain muutoksilla pyritään joustavoittamaan lupakäytäntöä ja muutoksilla on siten vaikutuksia yleishyödyllisten yhteisöjen varainhankintaan. Kirkkojen rahankeräysoikeuden toteuttamisella on vaikutuksia niiden varainhankintaan. Viranomaisvaikutukset kohdistuvat lupakäytännön muuttumisen vuoksi rahankeräyslupia myöntävään poliisihallintoon.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kohdan 4 kirjaus kansalaisjärjestöjen varainhankinnan selkeyttämisestä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Arpajaislain tarkistaminen (HO)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on arvioida arpajaislain rahapelejä, tavara-arpajaisia, bingopelejä sekä arvauskilpailuja koskevien säännösten ajantasaistamistarpeet. Laaditaan erillinen arviomuistio ulkomaille tapahtuvasta pelaamisen rajoittamisesta.

Samalla valmistellaan arpajaislain jo voimaantulleista muutoksista johtuvat tarpeelliset muutokset arpajaisista annettuun valtioneuvoston asetukseen (1345/2001).

Aikataulu: Arviomuistio ulkomaille tapahtuvasta pelaamisen rajoittamisesta syksyllä 2012. Esiselvityshanketta tukemaan perustetaan tarvittavat työryhmät keväällä 2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan tarvittavat lausuntokierrokset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten ja arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kirjaus kohdassa 5 nykyisen rahapeli-monopolijärjestelmän säilyttämisestä sekä kohdan 7 kirjaukset toimien tehostamisesta koko väestön sekä erityisesti lasten ja nuorten suojelemiseksi rahapeliongelmien aiheuttamilta haitoilta ja nykyisen rahapelien yksinoikeusjärjestelmän kehittämisestä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Uuden poliisilain tekniset tarkistukset

(SM007:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan tarvittavat muutokset poliisilakiin (872/2011) ottaen huomioon muutokset esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännössä.

Muutostarpeiden taustalla on viime eduskuntakaudella vireillä ollut esitutkinta-, pakko-keino- ja poliisilain kokonaisuudistus. Asiaa koskeva lainsäädäntökokonaisuus on vahvistettu 22.7.2011 ja lait tulevat voimaan 1.1.2014. Eduskunnan hyväksyttyä uudet lait on eduskunnan valiokuntien antamissa lausunnoissa sekä ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännössä ilmennyt jonkin verran tarvetta tehdä lakeihin jo ennen niiden voimaantuloa lähinnä teknisiä ja johdonmukaisuussyistä aiheutuvia muutoksia. Teknisillä tarkistuksilla toteutetaan osaltaan hallitusohjelman kirjausta.

Teknisten muutosten lisäksi harkittavaksi on mahdollista ottaa hyvin perusteltuja asiallisia muutoksia, jotka laajuudeltaan ovat sellaisia, että niitä tässä yhteydessä ja aikataulun mahdollistaessa voidaan käsitellä.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä.

Aikataulu: 1.5.2012–31.1.2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeesta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma. Hallituksen esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella 27.6.-14.9.2012.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Kyseessä on lähtökohtaisesti teknisiä muutoksia sisältävä hallituksen esitys. Muiden kuin teknisten muutosten vaikutukset ja vaihtoehdot arvioidaan.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluvastustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisilain nojalla annettavat asetukset

(SM023:00/2012)

Tavoite: Vuoden 2014 alussa voimaan tulevassa poliisilaissa (872/2011) on asetuksenantovaltuussäännöksiä, joiden perusteella valmistellaan tarvittavat asetukset tai asetusmuutokset. Pääosa valmisteltavista asetuksista (yli kymmenen asetusta) perustuvat voimassa oleviin asetuksiin, joiden systematiikkaa parannetaan tarkastelemalla mahdollisuuksia yhdistää eri asetuksia. Valtuutussäännösten nojalla kyseessä on sekä valtioneuvoston asetuksia että sisäasiainministeriön asetuksia.

Organisointi: Valmistellaan virkamiestyönä. Kyseessä on laaja hanke, joka jakaantuu useampaan erillishankkeeseen ja usean valmistelijan vastuulle. Mahdolliset työryhmätarpeet arvioidaan erikseen. Erillisenä hankkeena tähän asiakokonaisuuteen liittyen on jo vireillä liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskeva hanke (SM012:00/2011).

Aikataulu: 1.10.2012–31.10.2013. Tavoitteena on, että poliisilain nojalla annettavat asetukset valmistellaan siten, että ne tulevat voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeesta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen

(SM012:00/2011)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on koota yhteen eri määräyksissä ja asetuksissa säännellyt liikkumisrajoitukset. Tavoitteena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti ne poliisilain (493/1995) perusteella määriteltävät kohteet, joihin on nykytilanteessa tarpeellista kohdentaa liikkumis- ja oleskelurajoituksia sekä saattaa ne asetustasoisesti voimaan. Tavoitteena on koota liikkumis- ja oleskelurajoitukset karttaliitteineen mahdollisesti yhteen säädökseen. Hankkeella on liittymäpinta poliisilain nojalla annettavien asetusten (SM023:00/2012) valmisteluun.

Esiselvitystyö laaditaan hallituksen esityksen ja/tai asetuksen muotoon riippuen siitä, minkä tasoiseen säädösmuutostarpeeseen esiselvityksen perusteella katsotaan olevan tarpeen ryhtyä.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen määräaika on jatkettu 31.12.2013 saakka. Säädöstasolla muutokset voimaan viimeistään 1.1.2014.

Organisointi: Hankkeen valmistelu tehdään sisäasiainministeriön poliisiosastolla virkautyönä. Valmistelu tehdään yhteistyössä poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluosastoon ja Poliisihallituksen asiantuntijoiden kanssa Poliisihallituksen kanssa erikseen sovitavalla tavalla ilman erillistä työryhmän perustamista.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Poliisihallinnon sisällä on tehty alustava kartoitus voimassaolevasta tilanteesta. Laajempi myös muita tahoja koskeva lausuntokierros tulaa järjestämään esiselvityksen valmistuttua. Hankkeen aikana on tarpeen kuulla sekä viranomaisia että yksityisiä toimijoita.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeessa arvioidaan toteutettava säädöstaso. Säännösten tarkastamisella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia nykytilanteeseen verrattuna rajoitusten alaisten kohteiden tai kansalaisten näkökulmasta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8586, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Ampumaratoja koskevan lainsäädännön sekä eräitä ilma- ja jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistamista koskeva hanke
(SM024:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan ampumaratojen perustamista ja ylläpitoa koskevan lainsäädännön sekä tehokkaimpia ilma-aseita ja eräitä jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistaminen. Ampumaratoja koskevan lainsäädännön uudistaminen koordinoidaan mahdollisuuksien mukaan ympäristöministeriön ampumaratojen ympäristölupia koskevan uudistustyön kanssa. Kaasusumuttimien käyttöturvallisuutta koskevien säännösten uudistamistarve selvitetään. Lisäksi arvioidaan tarve ampuma-aseiden säilyttämistä koskevien säännösten sekä lääkärin ilmoitusvelvollisuutta ja muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeutta koskevien säännösten muuttamiseen.

Hankkeen esiselvitystyötä on tehty aseturvallisuuden kehitysnäkymiä koskevassa hankkeessa (SM058:00/2011), jossa on poliisihallinnon näkökulmasta selvitetty aseturvalli-

suuden poliisitoiminnallisia ja lainsäädännöllisiä kehittämistarpeita. Esiselvitystyötä tehnyt aseturvallisuustyöryhmä on antanut raporttinsa 19.1.2012. Hankkeen valmistelua varten on asetettu työryhmä, jossa on laajajohjainen eri intressitahojen edustus.

Aikataulu: Lainsäädäntöhanke on asetettu 25.4.2012 ja hallituksen esitys annetaan keväällä 2013.

Organisointi: Lainsäädäntöhanke on organisoitu työryhmäksi, jossa on laaja intressiryhmien edustus.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen kannalta keskeisiä sidosryhmiä ovat poliisihallinnon lisäksi oikeusministeriö, ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä asealan intressijärjestöt. Nämä tahot ovat edustettuina työryhmässä. Valmistelun aikana on tarkoitus kuulla asiantuntijoina ampuma-aselautakuntaa sekä tarvittavia poliisihallinnon, metsästyshallinnon, oikeushallinnon, sosiaali- ja terveystieteiden hallinnon, opetushallinnon, puolustushallinnon ja ympäristöhallinnon viranomaisia. Lisäksi hankkeen aikana on tarkoitus kuulla tarpeen mukaan myös keskeisiä asealan järjestöjä. Hanketta varten on laadittu viestintäsuunnitelma.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu laajasti jo esiselvityshankkeissa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja aseoson tekemisestä toimintakelvottomaksi
(SM030:00/2011)

Tavoite: Ampuma-aselain muutoksella 124/2011, joka on tullut voimaan 13.6.2011, muutettiin lain 119 §:n 3 momenttia muun muassa siten, että sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseen ampumakelvottomaksi tai aseoson toimintakelvottomaksi tekemiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai toimintakelvottomaksi tehdyn aseoson toimittamisesta tarkastettavaksi. Kyseisellä asetuksella säädettäisiin näistä seikoista.

Aikataulu: Tavoitteena on lähettää asetusluonnos lausuntokierrokselle keväällä 2013 ja saada asetus voimaan mahdollisimman pian. Antamisajankohtaan vaikuttaa asiaan liittyvä käsittely EU:ssa.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Koska asetuksessa pääosin saatettaisiin ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomaksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomaksi tekemistä koskeva ohje asetustasolle, ei hallinnon ulkopuolisia sidosryhmäkuulemisia ole perusvalmistelun aikana tehty. Ehdotus lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Asetus täydentää ampuma-aselain muuttamisesta annettua lakia (124/2011), jonka valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi. Erillistä vaikutusten arviointia ei ministeriön asetuksen valmistelun yhteydessä ole tehty.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta (SM075:00/2011)

Tavoite: Valmistellaan poliisin maksullisista suoritteista perittävien maksujen määrätymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetus tulee voimaan 1.1.2013.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä ja käsitellään poliisiosaston johtamassa pysyvässä valmistelutyöryhmässä. Ryhmään kuuluvat edustajat Poliisihallituksesta.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa suoritemaksutyöryhmässä. Uudesta asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8686, ylitarkastaja Markus Syrjänen, puh. 071 878 8587

Sisäasiainministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta (2013)

Tavoite: Valmistellaan vuosittain pysäköintivirhemaksuasetus kuntien tekemien korotusesitysten pohjalta. Asetukseen tehdään myös kuntaliitoksista johtuvat tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Korotusesitykset toimitetaan 31.1.2013 mennessä. Uusi asetus annetaan maaliskuussa 2013 (mahdollisista kuntaliitoksista johtuvat muutokset 1.1.2013 alkaen).

Organisointi: Asetus valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Kuntien esityksistä pyydetään tarvittaessa poliisilaitosten lausunnot. Asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8686, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554.

Turvapaikanhakijan asiointikorttia koskeva selvitys (HO) (SM056:00/2011)

Tavoite: Selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön turvapaikanhakijoiden asiointikortti. Selvitetään asiointikortin käyttöönoton oikeusvaikutukset tunnistamisasiakirjana erityisesti suhteessa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annettuun lakiin (503/2008) ja myös muuhun lainsäädäntöön. Myös mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet selvitetään. Lisäksi selvitetään mm. taloudellisia vaikutuksia, vaikutuksia viranomaisten toimintaan ja vaihtoehtoisia keinoja, joilla voitaisiin ratkaista turvapaikanhakijoiden erityisesti pankkiasiointiin liittyvät ongelmat.

Organisointi: Turvapaikanhakijoiden asiointikortin käyttöönottoa selvittää poliisiosaston johtama työryhmä. Selvitystyön jälkeen päätetään erikseen mahdollisen lainsäädäntöhankkeen käynnistämisestä ja organisoinnista. Kyseeseen saattaa tulla henkilökorttilain muutos. Kyse on edellä mainittua tavoitekirjausta merkittävästi laajemmasta kokonaisuudesta.

Aikataulu: Selvityshankkeen aikataulu on 1.10.2011-1.10.2012. Mahdollisen lainsäädäntöhankkeen aikataulusta ja mahdollisesta yhdistämisestä henkilökorttilainsäädäntöä koskevaan lainsäädäntöhankkeeseen päätetään erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4: Kiirehditään uudistusta turvapaikamenettelyssä olevien erityisestä henkilötodistuksesta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartiolaitos

PELASTUSOSASTO

Laki pelastustoimen laitteista annetun lain muuttamisesta (YM023:00/2011)

Tavoite: Laki pelastustoimen laitteista (10/2007) uudistetaan ottaen huomioon uuden EU:n rakennustuoteasetuksen (305/2011) sääteily. Rakennustuoteasetuksella kumotaan aikaisempi rakennustuotedirektiivi (89/106/ETY). Rakennustuotteiden CE -merkintä tulee harmonisoitujen tuotestandardien piiriin kuuluvien rakennustuotteiden osalta pakolliseksi heinäkuussa 2013. Rakennustuotedirektiivi on Suomessa saatettu voimaan pääosin rakennustuotteiden hyväksynnästä annetulla lailla ja asetuksella sekä maankäyttö- ja rakennuslailla. EU-asetukset ovat sellaisenaan jäsenmaissa voimassa olevaa lainsäädäntöä eivätkä aiheuta kansallista toimeenpanoa. Sen sijaan asetuksen kanssa päällekkäinen kansallinen lainsäädäntö on kumottava.

Pelastustoimen laitteista annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan ”Jos pelastustoimen laite on rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 89/106/ETY (rakennustuotedirektiivi) soveltamisalaan kuuluva rakennustuote, sen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sovelletaan, mitä rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain (230/2003) 2,3 ja 7-11 luvussa säädetään.” Lain 11 §:n 1 momentin mukaan ”Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy hakemuksesta pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden arviointipalveluja suorittavat arviointilaitokset sekä palonilmaisulaitteistojen ja automaattisten sammutuslaitteistojen tarkastuksia suorittavat tarkastuslaitokset lukuun ottamatta rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan kuuluvia arviointilaitoksia.” Muilta osin pelastustoimen laitteista annettu laki sisältää muun muassa säännökset pelastustoimen laitteiden yleisistä vaatimuksista sekä vaatimusten mukaisuuden osoittamisesta.

Pelastustoimen laitteista annetun lain 3 ja 11 §:ssä viittaukset rakennustuotedirektiiviin korvataan viittauksella EU:n rakennustuoteasetukseen ja 3 §:stä poistetaan tarpeettomana viittaus rakennustuotteiden hyväksyntälakiin.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Muutokset ovat teknisiä ja seuraus EU:n rakennustuoteasetuksen voimaantulosta, eikä näillä muutoksilla siksi ole erillisiä vaikutuksia.

Organisointi: Esitys on valmisteltu ympäristöministeriön asettamassa työryhmässä (YM023:00/2011) osana uuden tuotehyväksyntälainsäädännön valmistelua. Sisäasiainministeriön edustajana työryhmässä oli yli-insinööri Kirsi Rajaniemi ja varajäsenenä hallitusneuvos Mika Kättö.

Aikataulu: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden rakennustuotteiden hyväksynnästä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi on annettu 6.9.2012 (HE 82/2012). Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1.7.2013 eli samaan aikaan kuin EU:n rakennustuoteasetus tulee täysimääräisesti voimaan.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432 ja hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8466, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071-87 88431.

Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta (SM043:00/2008)

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista. Mainitun lain 4 §:n mukaan pelastustoimen laitteilla tarkoitetaan muun muassa tehdasvalmisteisia hormiin kiinteästi kytkettyjä tulisijoja, kuten takkoja ja kiukaita, joissa on tarkoitettu käytettäväksi kiinteää polttoainetta.

Asetuksen tavoitteena on tehdasvalmisteisten ja esivalmistettujen tulisijojen parempi paloturvallisuus sekä markkinavalvonnan tehostaminen sekä CE-merkintävaatimuksen asettaminen tehdasvalmisteisille tulisijoille.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Tavoitteena on, että asetus saatetaan voimaan 1.7.2013 lukien samaan aikaan EU:n rakennustuoteasetuksen (305/2011) kanssa.

Yhteyshenkilöt: Toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä (SM042:00/2010)

Tavoite: Pelastuslain (379/2011) 19 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset hoitolaitosten ja palvelu- ja tukiasumisen poistumisturvallisuusselvityksen laatimisesta ja päivittämisestä sekä selvityksen sisällöstä.

Organisointi: Sisäasiainministeriö asetti työryhmän ajalle 1.12.2010–30.11.2011. Työryhmän esityksen pohjalta asetuksen valmistelua on jatkettu virkatyönä.

Aikataulu: Asetus annetaan syksyllä 2012.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 87 88419, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta

(SM045:00/2012)

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5-10 ja 15 §:n mukaisten säännösten antaminen valtioneuvoston asetuksella ja pelastuslain (379/2011) 12 §:n mukaisten säännösten antaminen sisäasiainministeriön asetuksella. Asetuksilla annetaan tarkemmat säännökset paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta ja kunnossapidosta ottaen huomioon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset sekä vanhojen säädösten soveltamisesta saadut kokemukset. Valmistelun edetessä päätetään, säädetäänkö paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista erillisissä asetuksissa.

Voimaantullessaan asetukset kumoavat sisäasiainministeriön asetuksen automaattisista sammutuslaitteistoista (SM-1999-967/Tu-33, julkaisu A:65). Sisäasiainministeriön määräys paloilmoittimien hankinnasta, asennuksesta, käyttöönotosta, huollosta ja tarkastuksesta (SM-1999-40/Tu-33, julkaisu A:60) on kumoutunut jo aiemmin.

Aikataulu: Hankkeen käynnistymiseen liittyvä esiselvitys on tehty vuonna 2011. Hankkeen aikataulu on 6.9.2012-31.8.2013. Asetusluonnokset pyritään saamaan lausunnolle loppuvuodesta 2012. Asetukset pyritään antamaan keväällä 2013, jolloin ne voitaisiin saada voimaan kesän 2013 aikana. Voimaantulo voi tapahtua vaiheittain ja osalle vaatimuksia voi olla tarpeellista säätää siirtymäaika.

Asetusluonnoksista on tehtävä ilmoitukset Euroopan yhteisöjen komissiolle ja WTO:lle teknisten määräysten tietojenvaihtomenettelyn mukaisesti. Ilmoitusmenettelyn kesto on 3-6 kuukautta, mikä voi viivästyttää asetusten antamista.

Organisointi: Valmistelu virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Esiselvitystä tehtäessä on kuultu alan toimijoita ja sidosryhmiä sääntelytarpeiden kartoittamiseksi. Hankkeen aikana järjestetään kuulemistilaisuus sekä laaja lausuntokierros.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvitysvaiheessa on arvioitu säädösten muutostarpeita ja kartoitettu vaihtoehtoja. Vaikutusten arviointi tehdään osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432, yli-insinööri Jaana Rajakko, puh. 071 878 8435, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 878 8431.

Valtioneuvoston asetus Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta
(SM046:00/2012)

Tavoite: Pelastusopiston rehtorin kelpoisuusvaatimusten muuttaminen valtiovarainministeriön ohjeessa (6.5.2011) linjatun mukaisesti siten, että rehtorin kelpoisuusvaatimukseksi säädetään mm. tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus (nykyisin edellytetyn hallintokokemuksen sijaan tai ohella). Lisäksi rehtorin kelpoisuusvaatimuksista poistettaisiin opetushallinnon tutkinto (tai vastaavat opinnot).

Organisointi: Valmistelu virkatyönä

Aikataulu: Asetus on tarkoitus saattaa voimaan 1.3.2013 lukien.

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 878 8419, johdon sihteeri Anne-Mari Hyytiäinen, puh. 071 878 88401.

Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta
(SM050:00/2012)

Tavoite: Tavoitteena on muuttaa asetuksen (406/2011) 4 §:n 3 momentin 10 kohtaa lisäämällä säännökseen tuotantolaitoksen lisäksi kaivannaisjätteen jätealue. Tällä lisäyksellä implementoidaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/21/EY, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, kaivannaisteollisuuden jätehuollosta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta, 16 artiklan 3 kohta onnettomuudesta tiedottaminen toiselle jäsenvaltiolle.

Organisointi: Valmistelu virkatyönä

Aikataulu: Hanke käynnistetään syksyllä 2012. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan viimeistään 1.1.2013.

Osallisuus ja viestintä: Suppea lausuntokierros.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarvittaessa osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: yli-insinööri Kristine Jousimaa, puh. 071 878 8426, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 878 8431.

Esiselvitys nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeista

(SM028:00/2012)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on selvittää nuohousta koskevan pelastustoi-
men lainsäädännön muutostarpeet. Esiselvityksessä kartoitetaan nykytilanne nuohous-
palvelujen järjestämisessä ja arvioidaan sääntelyn toimivuutta mm. valvonnan näkö-
kulmasta.

Aikataulu: Esiselvityshanke on asetettu keväällä 2012 ja valmistuu alkuvuodesta 2013.
Esiselvityksen jälkeen perustetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke.

Organisointi: Esiselvitys tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityksessä arvioidaan sääntelyn tarvetta
ja kartoitetaan vaihtoehtoisia toteutustapoja, mutta yksityiskohtaisempi vaihtoehtojen ja
vaikutusten arviointi tehdään mahdollisessa jatkotoimenpiteenä asetettavassa lainsää-
däntöhankeessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: yli-insinööri Jaana Rajakko, puh. 071 87 88435, säädösvalmistelu-
avustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (HO) (SM042:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on selvittää Suomessa tehtyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia ja sitä, minkälaisia mahdollisia muutoksia perheenyhdistämisen osalta edelleen tarvitaan (erityisesti asunto- ja toimeentuloedellytyksen osalta) ottaen huomioon muiden Pohjoismaiden käytännöt ja EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset.

Maahanmuuttoviraston lain soveltamiseen liittyvät käytännöt (ml. matkustusasiakirja-vaatimukset) selvitetään ja niitä verrataan muissa Pohjoismaissa omaksuttuihin käytäntöihin.

Selvityksen perusteella voidaan tehdä päätös säädöshankkeen asettamisesta.

Aikataulu: *I vaihe:* Jo tehtyjen muutosten vaikutuksia koskeva selvitys ja arviointi. Selvitetään eri maiden lupamenettelyjä. Selvitys on julkaistu 11.4.2012. *II vaihe:* Selvityksestä järjestetään lausuntokierros, minkä jälkeen päätetään jatkotoimista. Selvitys oli lausuntokierroksella 15.5.- 6.7.2012.

Organisointi: *I vaihe:* Selvityshanke, jossa on valmistelijat maahanmuutto-osaston eri yksiköistä ja Maahanmuuttovirastosta. *II vaihe:* Mahdollisesti käynnistettävässä lainsäädäntöhankkeessa tahot hankkeen myöhemmin päätettävän sisällön mukaan.

Osallisuus ja viestintä: Ulkoasiainministeriön (passi- ja viisumiyksikkö), sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön edustaja pyydetään asiantuntijana hankkeen kokouksiin tarpeen mukaan. Myös muita hallinnonaloja ja sidosryhmiä kuullaan selvityksen aikana.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia arvioidaan selvitystyön kuluessa.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku. Suomen perheenyhdistämiskäytäntöjen tulee olla samansuuntaisia muiden Pohjoismaiden kanssa. Selvitetään tehtyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia. Tältä pohjalta kansainvälistä suojelua saaneiden perheenyhdistämisen kriteereitä voidaan tarkentaa EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset huomioon ottaen niin, että ehtoihin sisältyy täysi-ikäisille perhettä kokoaville kohtuullinen asunto- ja toimeentuloedellytys.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho puh. 071 878 8678

Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön (SM052:00/2011)

Tavoite: Hankkeessa on tarkoituksena selvittää, mitä muutoksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 562/2006 henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) edellyttää tehtäväksi ulkomaalaislakiin.

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 19.10.2011 - 30.6.2013.

- Hallituksen esitys eduskunnalle kevätistuntokaudella 2013.
- Voimaan 2013.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä, hankkeessa vastuuvalmistelija ja lainsäädäntöneuvos maahanmuutto-osastolta. Asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat rajavartio-osasto, poliisi ja Maahanmuuttovirasto.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Kyseessä on EU:n asetuksen ja Suomen lainsäädännön yhteensovittaminen, jonka vaikutukset kohdistuvat lähinnä viranomaisten menettelyihin. Vaikutusten arviointi ei edellytä mitään erityistoimia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Harri Sivula, puh. 071 878 8623, osastosihteeri Anniina Hakala puh. 071 878 8621

Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (HO) (SM072:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on tehdä hallitusohjelman säilöönottoa koskevien kirjausten edellyttämät ja muut tarvittavat muutokset ulkomaalaislakiin sekä tarvittavat muutokset säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annettuun lakiin. Hankkeen puitteissa tarkastellaan myös hallitusohjelman edellyttämällä tavalla säilönoton vaihtoehtoja.

Aikataulu: Hankkeen toimikausi on 1.12.2011-31.12.2014. Hallituksen esitys annetaan kevätistuntokaudella 2014.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osaston kansainvälisen suojelun yksikön johdolla. Hankkeeseen osallistuvat edustajat maahanmuutto-osaston muuttoliike -yksiköstä ja johdon tuki -yksiköstä. Hankkeen tueksi asetetaan työryhmä, johon kutsutaan hankkeen toteuttamisen kannalta keskeisten viranomaistahojen edustajat.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartio-osasto, oikeusministeriö, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus ja Metsälän säilöönottoyksikkö. Hankkeessa on kuultu lapsiasiainvaltuutettua sekä muita keskeisiä asiantuntijoita, järjestöjä ja sidosryhmiä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa parannetaan lasten perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista. Lapsen säilöön ottamisen kieltämisen ohella hankkeessa pohditaan vaihtoehtoisia toimenpiteitä säilöön ottamiselle ja vaihtoehtoisia säilöönotto-tiloja. Tällä on vaikutusta myös muiden, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ulkomaalaisten asemaan.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku: Alaikäisten yksin tulleiden turvapaikanhakijoiden säilöön ottaminen kielletään. Kehitetään säilöönoton vaihtoehtoja.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Maahanmuuttojohtaja Sirkku Päivärinne, puh. 071 878 8630, osastosihteeri Päivi Heinolainen, puh. 071 878 8631

Ihmiskaupan uhreja koskevan lainsäädännön kehittäminen (HO) (SM008:00/2012)

Tavoite: Hallitusohjelmassa linjataan, että lainsäädäntöä kehitetään ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan, ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja oikeusturvan parantamiseksi. Ihmiskaupan vastaisen tarkennetun toimintasuunnitelman toimeenpanoa seurannut ohjausryhmä ehdotti keväällä 2011, että ihmiskaupasta tulisi laatia oma erityislakinsa. Sisäisen turvallisuuden ministerityöryhmä päätti ihmiskauppaa koskevan erityislain valmistelun aloittamisesta. Keväällä 2011 hyväksytty EU-direktiivi ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta edellyttää myös suomalaisen lainsäädännön tarkastelua.

Uudistukseen liittyy myös oikeusministeriön hanke rikoslain ihmiskauppaan liittyvien muutostarpeiden selvittämiseksi. Oikeusministeriön työryhmän toimikausi oli 21.11.2011 – 28.9.2012.

Aikataulu: Sisäasiainministeriö asetti 27.1.2012 hankkeen erityisen ihmiskauppalain valmistelun koordinoimiseksi. Hankkeen toimikausi on 1.2.2012 - 31.12.2013. Hallituksen esitys annetaan viimeistään syysistuntokaudella 2013.

Maahanmuutto-osasto hyväksyi 14.6.2012 työsuunnitelman ihmiskaupan uhreja koskevan lainsäädännön kehittämisen selvittämiseksi. Työryhmän tehtävänä on:

1. Selvittää ja arvioida ihmiskaupan uhreja koskevan lainsäädännön ongelmat ja mahdolliset puutteet, jotka edellyttävät lainsäädännön muuttamista.
2. Laatia vertailu ihmiskaupan uhreja koskevasta lainsäädännöstä muissa Pohjoismaissa sekä eräissä muissa Euroopan maissa.
3. Laatia selvityksen pohjalta ehdotus ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän tarkemmaksi sääntelyksi ja ihmiskaupan uhreja koskevien ulkomaalaislain säännösten tarkentamiseksi.

Organisointi: Hanketyöryhmään on pyydetty jäseniä seuraavilta tahoilta: sisäasiainministeriö, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, vähemmistövaltuutetun toimisto, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus, Joutsenon vastaanottokeskus, Oulun vastaanottokeskus, Suomen Kuntaliitto, Helsingin kaupunki, Pro-tukipiste ry., Monika-Naiset Liitto ry ja Rikosuhripäivystys.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeeseen osallistuvien tahojen lisäksi kuullaan keskeisiä työmarkkinajärjestöjä ja tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa on tarkoitus arvioida ihmiskaupan uhrien auttamista ja maassa oleskelua koskevan lainsäädännön vaikutukset ihmiskaupan auttamisjärjestelmän toimintaan. Hankkeen vaikutukset yleisesti arvioidaan valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4 (Rikoksantorjunta ja kriminaalipoliitikka). Lainsäädännön kehittäminen ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan, ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja oikeusturvan parantamiseksi.

Suhde talousarvioon: kyllä

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, oikeusyksikkö, sisäisen turvallisuuden sihteeristö.

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho puh. 071 878 8678, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 070 878 8611

Vaihtoehtoiset tavat vastaanottaa oleskelulupahakemuksia ulkomailla

(SM053:00/2012)

Tavoite: Hankkeessa on tarkoitus valmistella ulkomaalaislain muutos, jonka kautta tulisi mahdolliseksi jättää oleskelulupahakemus ulkomailla toisen Pohjoismaan (tai Schengen-valtion) edustustoon tai ulkoiselle palveluntarjoajalle. Asiaa on alustavasti selvitetty sisäasiainministeriön, Maahanmuuttoviraston ja ulkoasiainministeriön kesken. Näiden lisäksi hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen yhteistyötaho on oikeusministeriö.

Aikataulu: Hanke on asetettu 27.9.2012. Hallituksen esitys annetaan viimeistään kevätistuntokaudella 2014.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osaston johdolla. Muut hankkeen valmistelijat tulevat ulkoasiainministeriöstä ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä: Keskeisiä viranomaisia ovat ulkoasiainministeriö ja Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esitys vaikuttaa ulkoasiainministeriön (edustustot) ja Maahanmuuttoviraston toimintaan. Esityksellä mahdollistetaan vaihtoehtoiset tavat oleskelulupahakemusten vastaanoton järjestämiseen erityisesti silloin, kun se on tarpeen hakijoiden suuren määrän vuoksi tai palvelun maantieteellisen kattavuuden varmistamiseksi. Oleskeluluvan hakijalle tämä merkitsisi parempaa ja nopeampaa asiointia. Suomelle ja edustustoverkostolle se antaisi mahdollisuuksia joustavampaan ja tehokkaampaan oleskelulupahakemusten vastaanottopalveluiden järjestämiseen. Esitystä valmisteltaessa otetaan myös huomioon, että oleskelulupahakemusten tekemiselle on kehitteillä myös muita tapoja, jotka eivät vaadi säädösmuutoksia. Näitä ovat esimerkiksi sähköinen asiointi, ns. mobiilisalkkuratkaisut ja toisten maiden edustustoihin lähetetyt suomalaiset virkamiehet.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen, puh. 071 878 8606

Valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta

(SM019:00/2012)

Tavoite: Kansalaisuuslain (359/2003) 51 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin viranomaisten tehtävistä hakemuksen, ilmoituksen ja kansalaisuus-
aseman määrittämisestä koskevan asian vireillepanossa ja käsittelyssä, käsittelymaksun suorittamisesta pantaessa asia vireille kunniakonsulaatissa sekä viranomaisten keskinäisen yhteistyön järjestämisestä toimien tarkoituksenmukaiseksi yhteensovittamiseksi ja tiedon välityksestä huolehtimiseksi Suomen kansalaisuutta koskevissa asioissa.

Hankkeen tarkoituksena on viranomaisten tehtäviä ja yhteistyötä koskevien säännösten uudistaminen siten, että ne palvelevat kansalaisuusasioiden tehokasta ja joustavaa käsittelyä.

Valtioneuvoston asetus on tarkoitettu antaa syyskaudella 2012 ja sillä kumotaan nykyinen valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta (799/2004).

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 9.3.2012–31.10.2012.

Organisointi: Asetus valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan ainakin Maahanmuuttoviraston, poliisin, ulkoasiainministeriön ja Väestörekisterikeskuksen edustajia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen puh. 071 878 8626, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 071 878 8611

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen

(SM031:00/2012)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on tehdä tarpeelliset muutokset rajavartiolainsäädäntöön. Hankkeessa hyödynnetään esiselvitystyötä (SM053:00/2011), jossa arvioitiin erityisesti Rajavartiolaitoksen tehtäviin ja toimivaltuuksiin, virka-apuun, voimakeinoihin, Rajavartiolaitoksen toimintojen ja kohteiden turvallisuuteen, henkilörekisterilainsäädäntöön ja tiedonsaantioikeuksiin, henkilöstöasioihin sekä sotilasrikosasioihin liittyviä kokonaisuuksia.

Organisointi: Hanketyöryhmä, jossa ovat mukana ministeriön rajavartio-osasto ja poliisiosasto, oikeusministeriö, Poliisihallitus ja Tullihallitus. Hallituksen esitys viimeistellään virkatyönä.

Aikataulu: Hankkeen aikataulu on 5.9.2012 – 31.12.2013. Lausuntokierros helmimaaliskuussa 2013. Hallituksen esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2013, voimaantulo 1.1.2014. Tarvittavat asetusmuutokset valmistellaan samassa aikataulussa.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Säädosmuutokset valmistellaan hanketyöryhmässä, jossa on keskeisten sidosryhmien edustus. Tarvittaessa sidosryhmiä kuullaan valmistelun aikana myös erikseen (kuulemistilaisuudet, lausuntopyynnöt). Hallituksen esitysluonnos ja siihen liittyvät asetukset lähetetään laajalle lausuntokierrokselle. Hankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Alustava vaikutusten ja sääntelyvaihtoehtojen arviointi on tehty esiselvityshankkeen yhteydessä. Tarkemmassa vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan Raja- ja merivartiokoulun asiantuntijuutta. Olennaisimmat vaikutukset kohdistuvat viranomaisten toimintaan.

Suhde hallitusohjelmaan: Osaltaan toteutetaan hallitusohjelman kohdan 4 kirjauksia harvaan asuttujen alueiden turvallisuuden parantamisesta viranomaisyhteistyötä tehostamalla sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistyön syventämisestä sekä tuetaan kohdan 6 kirjausta tehokkaasta puuttumisesta salametsästykseen.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602, ylitarkastaja Anne Ihanus puh. 071 872 1607, säädosvalmisteluavustaja Aino Salmi puh. 071 872 1612

Rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen

(SM001:00/2012)

Tavoite: Tavoitteena on valmistella asetukseen tarpeelliset muutokset, jotta tullilaitos voi säännönmukaisesti huolehtia pienkoneiden rajatarkastuksista Turun lentoasemalla. Tavoitteena on selkeyttää rajatarkastustehtävien jakamista koskevaa säännöstä myös muilta osin. Lisäksi selvitetään mahdolliset muut asetuksen muutostarpeet.

Organisointi: Tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Lausuntokierros elo-syyskuussa 2012. Tavoitteena on, että asetusmuutos tulisi voimaan 1.1.2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asetus valmistellaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköiden sekä poliisihallinnon ja tullilaitoksen asiantuntijoiden kanssa. Lausuntokierroksella kuullaan lisäksi muita viranomaisia sekä henkilöstöjärjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Anne Ihanus puh. 071 872 1607, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi puh. 071 872 1612

Rajavartiolaitoksen virkapuvusta ja rajavartiomiehen tunnuksesta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

(SM047:00/2012)

Tavoite: Rajavartiolaitoksessa käynnistettiin keväällä 2010 virkavaatetuksen kehittämishanke. Hankkeessa tarkistetaan nykyisen vaatetuksen kokoonpano ja tarvittavilta osilta uudistetaan Rajavartiolaitoksen virkapuku ja muut asustekokonaisuudet. Virkavaatteiden koekäyttövaihe alkoi toukokuussa 2011. Uudistus edellyttää Rajavartiolaitoksen virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamista uudistusta vastaavaksi.

Aikataulu: 12.9. – 31.12.2012. Asetusmuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2013.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä, tiimityö

Osallisuus ja viestintä: Tavallinen hanketiedotus. Erikseen yleisötiedotus itse virkavaatetuksen kehittämishankkeesta.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehdot arvioidaan virkavaatetuksen kehittämishankkeen yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602, materiaali-päällikkö Arto Lehtinen puh. 071 872 1561, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi puh. 071 872 21612

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke
(SM040:00/2012)

Tavoite: Säädöshankkeen tavoitteena on parantaa siviilikriisinhallintatehtäviin osallistuvien asiantuntijoiden oikeusturvaa valmistelemalla voimakeinojen käyttöä koskeva lain tasoinen säädös. Voimakeinojen käyttöä koskeva säädös tulisi laatia, mikäli mahdollista, yhteneväksi sotilaallista kriisinhallintaa koskevan vastaavan lainkohdan kanssa.

Tausta: Sisäasiainministeriön asettaman siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raportti 30.6.2011. Työryhmä on raportissaan tehnyt ehdotuksen lain tasoisen säännöksen valmistelemisesta.

Organisointi: Tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Hanke on asetettu 15.8.2012 ja sen toimikausi on 15.8.2012-30.9.2013.

Aikataulusuunnitelma:

- Hankkeen asettamiskausi: 8/2012.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: 6/2013.
- Lausuntokierroksen ajankohta: 8/2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syksy 2013.
- Lainsäädännön voimaantulo: 2014.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Säädöshanke liittyy poliisiosaston ja rajavartiolaitos-osaston toimialaan poliisi- ja rajavartiomiesten voimakeinojen käyttöä koskien. Hanke liittyy myös sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan ja ulkoasiainministeriön, puolustusministeriön ja oikeusministeriön toimialaan.

Osallisuus, viestintä ja kuuleminen: Työryhmän raportti on lähetetty keskeisille sidosryhmille kommenteille lokakuussa 2011. Hanketta valmistellaan yhteistyössä poliisi-osaston ja rajavartio-osaston kanssa. Ulkoasiainministeriötä, oikeusministeriötä ja puolustusministeriötä kuullaan valmistelun aikana (kuulemistilaisuudet, lausuntopyynnöt). Hallituksen esitys lähetetään laajalle lausuntokierrokselle elokuussa 2013.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeessa on arvioitava annettavan säädösehdotuksen vaikutukset siviilikriisinhallinnan toiminnan vaikuttavuuteen kohde- maassa sekä kotimaassa, asiantuntijoiden oikeusturvaan sekä kotimaan valmiuksien kehittämiseen. Arvioinnissa käytetään hyväksi siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raporttia sekä kuullaan sidosryhmien asiantuntijoita. Hankkeessa on myös arvioitava, onko annettavalla säädösehdotuksella sukupuolivaikutuksia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Johanna Puiro puh. 071 878 8254.

MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ

Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta (SM063:00/2011)

Tavoite: Selvitetään kokonaisvaltaisesti poliisiin kohdistuvan sisäisen valvonnan vastu-, toimivalta- ja resurssikysymykset sekä tehdään esityksiä keinoista, joilla poliisin valvonta on tarkoituksenmukaista ja oikeudellisesti asianmukaista järjestää. Tehtävänä on mm.

- selvittää valvontatoimivaltaan liittyvät oikeudelliset ja muut kysymykset
- selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet
- kartoittaa viranomaisten yhteisoperaatioiden valvontaan liittyvät ulottuvuudet
- selvittää oikeusturvaan ja muihin perusoikeuksiin liittyvät asiat
- selvittää kansainvälisiä toimintamalleja ja käytäntöjä erityisesti muissa pohjoismaissa
- tehdä esityksiä resurssi- ja säädösmuutostarpeista.

Aikataulu: Työryhmä on asetettu 10.10.2011 ja sen toimikautta on jatkettu 31.12.2012 saakka. Todennäköisesti työryhmä tarvitsee vielä lisää aikaa. Mahdollinen säädösvalmisteluhanke asetetaan vuoden 2013 aikana.

Organisointi: Työryhmä, jossa mukana ovat ministeriön oikeusyksikkö, poliisiosasto, Rajavartiolaitos, Poliisihallitus, oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen edustajat, valtiovarainministeriö ja Tullihallitus.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeeseen osallistuvat viranomaiset: Poliisihallitus, valtiovarainministeriö, eduskunnan oikeusasiamies, valtioneuvoston oikeuskansleri, Rajavartiolaitos, Tullihallitus

Hankkeessa kuullaan ainakin seuraavia tahoja: Valtakunnansyyttäjänvirasto, oikeusministeriö, Suomen Poliisijärjestöjen liitto r.y., Lakimiesliitto r.y., Asianajajaliitto r.y.

Viestintä: Työryhmäraportin julkaiseminen ja muu erikseen sovittava tiedottaminen

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeesta mahdollisesti seuraavat lainsäädäntöuudistukset parantavat poliisimiesten ja mahdollisesti myös muiden valtion virkamiesten oikeusturvaa ja jätnevöittävät rikosprosessuaalista ja hallinnollista virkamiehiin kohdistuvaa menettelyä.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet. Hankkeessa hyödynnetään aihepiiristä julkaistua suomalaista, pohjoismaalaista ja eurooppalaista kirjallisuutta sekä muita tutkimuksia ja selvityksiä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöjohtaja Marko Viitanen, puh. 071 878 8280

MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ

Ministeriön työjärjestyksen muuttaminen

Tavoite: Kieku-tietojärjestelmähankkeen käyttöönoton yhteydessä ministeriön työjärjestykseen tulee tehdä tarvittavat muutokset 1.4.2013 lukien. Esimiesten ratkaisovaltaa lähinnä henkilöstöasioissa koskevia säännöksiä muutetaan.

Aikataulu: 1.5.2012-15.3.2013. Työjärjestys tulisi voimaan 1.4.2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan yhteistyössä osastojen ja erillisten yksikköjen kanssa.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Ismo Atosuo, puh. 071 878 8303

MINISTERIÖN TALOUSYKSIKKÖ

Sisäasiainministeriön asetus sisäasiainministeriön maksullisista suoritteista
(SM0052:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan ministeriön maksullisista suoritteista perittävien maksujen määritymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetus tulee voimaan 1.1.2013.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä ja käsitellään ministeriön osastopäällikkökokouksessa.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksesta tiedotetaan ministeriön intranetissä ja ulkoisilla sivuilla.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: hallintoyksikkö, pelastusosasto

Yhteyshenkilöt: Laskentapäällikkö Kati Korpi, puh. 071 878 8513

1.2. EU-säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Asevientiasetus

EU-säädös

Komissio on antanut 31.5.2010 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Yhdistyneiden Kansakuntien ampuma-asepöytäkirjan 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä (KOM(2010)273 lopullinen).

Komissio on 16.1.2002 allekirjoittanut Euroopan yhteisön puolesta Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta (SopS 20/2004) täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (jäljempänä tuliasepöytäkirja). Sen tavoitteena on edistää, edesauttaa ja vahvistaa sopimusvaltioiden välistä yhteistyötä ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan estämiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi. Tuliasepöytäkirjassa on myös määräyksiä, joiden ensisijainen tarkoitus on estää ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laitton valmistus ja laitton kauppa.

Komission ehdotuksen tarkoituksena on Yhdistyneiden Kansakuntien tuliasepöytäkirjan Euroopan unionin toimivaltaan kuuluvien säännösten täytäntöönpanotoimien loppuunsaattaminen ottamalla tuliasepöytäkirjan 10 artiklan ampuma-aseiden vientiin, tuontiin ja kauttakuljetukseen liittyviä lupajärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset osaksi Euroopan unionin lainsäädäntöä.

Asetus on tullut voimaan 19.4.2012 ja sitä sovelletaan 30 päivästä syyskuuta 2013.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä 16.12.2010 (U 51/2010 vp), U-jatkokirje 29.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Valmistelutyö on päättynyt Euroopan neuvoston tulliliittotyöryhmässä (lainsäädäntö ja politiikka).

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Valmistellaan ne ampuma-aselain (1/1998) ja ampuma-aseasetuksen (145/1998) muutokset, jotka Euroopan unionin asevientiasetuksen voimaansaattaminen edellyttää.

Aikataulu: Syksy 2012- kevät 2013.

Organisointi: Hallituksen esitys valmistellaan sisäasiainministeriössä virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu jo Euroopan komission toimesta asetusehdotuksen valmistelun yhteydessä. Kansallisesta vaikutustenarvioinnista päätetään hanketta asetettaessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.

EU-säädöksen valmistelu

Säädösehdotuksen tavoite ja sisältö on lentoyhtiöiden keräämien matkustajarekisteritietojen saattaminen myös lainvalvontaviranomaisten käyttöön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Ehdotus on annettu 2.2.2011, asiakirja KOM(2011) 32. Neuvoston yleisnäkemyks on muodostettu OSA- neuvostossa 26.-27.4.2012. Parlamentin näkemystä odotetaan vuoden 2012 lopulla / 2013 alkupuolella. Kansalliselle täytäntöönpanolle sovittu määräaika on 36 kuukautta direktiivin hyväksymisestä.

Eduskunnan informointi: U-kirje 66/2010, 23.3.2011. Jatkokirje 1. 6.6.2011, jatkokirje 2. 5.3.2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU- työryhmyöskentelystä vastaa yhteyshenkilö (yhdessä oikeusministeriön vastuuhenkilön kanssa). Tarvittaessa pidetään valmistelukokouksia seuraavien tahojen kanssa: rajavartio-osasto, oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Trafi, valtiovarainministeriö, Tulli, Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi, Suojelupoliisi.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto, lisäksi oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä valtiovarainministeriön toimiala.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tavoitteena on toteuttaa tarvittava kansallinen täytäntöönpanolainsäädäntö.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevätestuntokausi 2015
- Lainsäädännön voimaantulo: arvio vuoden 2015 jälkipuoli.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Joko työryhmän asettaminen tai tiimi- tai virkatyönä. Mukana ne ministeriöt (oikeusministeriö / valtiovarainministeriö / liikenne- ja viestintäministeriö), joiden toimialaan direktiivi kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa tällä hetkellä: yhteyshenkilö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Alustava suunnitelma: Kansallisten vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi tapahtuu suurelta osin neuvotteluvaiheessa ennen kansallista täytäntöönpanoa. Tavanomaiset kuulemiset hallituksen esitysluonnoksesta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556

Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen päätarkoitus on rajoittaa kuluttajien mahdollisuuksia hankkia sellaisia aineita tai seoksia, joita voitaisiin käyttää väärin räjähteiden laittomaan valmistukseen.

Ehdotus on annettu 21.9.2010. Asiakirja KOM(2010) 473 lopullinen. Ehdotus hyväksytäneen vuoden 2012 aikana. Kansallisen täytäntöönpanon arvioitu määräaika on 18 kuukautta.

Eduskunnan informointi: U 55/2010 vp, annettu 27.1.2011. U-jatkokirje annettiin 7.9.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU-työryhmä työskentelystä vastaa poliisi-osaston virkamies. Ehdotusta valmistellaan eri ministeriöiden virkamiehistä koostuvassa ryhmässä pääasiassa kirjallisesti. Tarvittaessa pidetään myös erillisiä valmistelukokouksia.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asetus liittyy muiden ministeriöiden toimialaan. Nämä ministeriöt ovat sosiaali- ja terveysministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä valtiovarainministeriö (tulli). Lisäksi oikeusministeriö on mukana asian valmistelussa.

Kansallinen täytäntöönpano:

Tavoite: Tavoitteena on selvittää ja toteuttaa asetuksen mahdollisesti aiheuttamat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet. Muutostarpeet voivat kohdistua myös jonkun toisen ministeriön vastuulla olevaan lakiin.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: syksy 2013.
- Lausuntokierroksen ajankohta: kevät 2014.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevälistuntokausi 2014.
- Lainsäädännön voimaantulo: kevät 2015.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Työryhmä/tiimi/virkatyö, mukana ne ministeriöt, joiden toimialaan asetus kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa: yhteyshenkilö

Osallisuus ja viestintä: Alustava suunnitelma: Kun asetuksen tarkka sisältö on selvillä, edellä mainittu kansallinen valmisteluryhmä selvittää myös tarvetta kohderyhmien koulutukseen sekä viestintää.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: EU-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Kansallisiin lakeihin sen johdosta mahdollisesti tehtävät muutokset eivät enää edellytä mittavaa vaikutusten arviointia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on käsitellä direktiiviehdotus (KOM(2012) 10 lopullinen) yhdessä yleistä tietosuoja-asetusta koskevan komission ehdotuksen (KOM(2012) 11 lopullinen) kanssa neuvoston tietosuojatyöryhmässä arviolta vuoteen 2014 mennessä.

Aikataulu: Komission säädösehdotus on annettu tammikuussa 2012. Työryhmäkäsittely on hidasta ja aikataulu on siten epävarma.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on annettu U-kirje U 21/2012.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies osallistuu EU:n työryhmätyöskentelyyn yhdessä OM:n vastuuvirkamiesten kanssa. OM:llä on päävastuu koko säädöspaketista.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon aikataulu on vielä epävarma. Säädöspaketti edellyttää uutta lainsäädäntöä ja muutoksia erityislainsäädäntöön.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Tietosuoja-asetus koskee koko valtionhallintoa. Direktiiviehdotus koskee erityisesti myös rajavartio-osastoa.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 071 878 8592

PELASTUSOSASTO

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös unionin pelastuspalvelumekanismista (EU/2011/2079)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoitteena on parantaa pelastuspalveluyhteistyötä ja -avunantoa suurissa hätätilanteissa sekä säätää EU:n pelastuspalveluyhteistyön rahoituksesta vuosina 2014-2020.

Komissio on tehnyt ehdotuksen päätökseksi joulukuussa 2011. Päätös on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2014 alusta lukien.

Eduskunnan informointi: U 22/2012

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan pelastusosastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmäkäsittelyyn.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei suoranaisesti.

Kansallinen täytäntöönpano

Ei erillistä kansallista täytäntöönpanoa.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh. 071 878 8442, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 878 8431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Pitkään oleskelleita koskevan direktiivin muutos

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/51/EU neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä.

Pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annettua neuvoston direktiiviä 2003/109/EY ei sovelleta kansainvälistä suojelua saaviin henkilöihin. Direktiivillä 2011/51/EU soveltamisalaa on laajennettu koskemaan myös heitä.

Direktiivi on annettu 11.5.2011 ja se on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 20.5.2013.

Kansallinen täytäntöönpano
(SM02:00/2012)

Tavoite: Tehtävänä on valmistella tarvittavat ehdotukset ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että lain säännökset vastaavat annettua direktiiviä.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hanke on asetettu 17.1.2012
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevät 2013
- Lainsäädännön voimaantulo: kevät 2013

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen valmistelun aikana kuullaan poliisiosaston, Rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston edustajia ja tarpeen mukaan kansalaisjärjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Muutoksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset maahanmuuttoon ovat käytännössä vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Mahdollisesti poliisiosasto ja rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Yhdistelmä lupadirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työsken- telyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (yhdistelmä lupadirektiivi)

Direktiivin tavoitteena on antaa yleiset puitteet oikeudenmukaiselle ja oikeuksiin perustuvalla lähestymistavalla työperäisessä maahanmuutossa. Direktiivi ei puutu jäsenmaiden maahantulon edellytyksiin, vaan sen tarkoituksena on yksinkertaistaa työperäisen maahanmuuton lupaprosessia sekä kaventaa työperäisten oikeuksien eroa jäsenvaltiossa jo laillisesti asuvien kolmannen maan kansalaisten ja oman väestön välillä.

Direktiivi on annettu 13.12.2011 ja se on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 25.12.2013.

Kansallinen täytäntöönpano (SM011:00/2012)

Tavoite: Saatetaan sisäasiainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, valtiovarainministeriön sekä ympäristöministeriön hallinnonalan säädökset vastaamaan direktiivin sisältöä.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osastolla muuttoliikkeyksikön johdolla. Muut hankkeen valmistelijat tulevat sosiaali- ja terveysministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, ympäristöministeriöstä, valtiovarainministeriöstä ja Maahanmuuttovirastosta.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 15.3.2012.
- Lausuntokierros: kevät 2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syksy 2013.
- Voimaantulo: joulukuu 2013.

Osallisuus ja viestintä: Hanke vaikuttaa usean ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Hankkeen valmistelijat eri ministeriöistä tapaavat säännöllisissä kokouksissa, joissa eri hallinnonalojen näkökulmia sovitetaan yhteen.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Keskeiset vaikutukset ilmenevät sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimialoilla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat suhteellisen vähäiset.

Suhde talousarvioon: Ei. Lopullinen arvio on tehtävä muissa ministeriöissä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Määritelmädirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (uudelleenlaadittu)

Direktiivi on annettu 13.12.2011 (2011/95/EU). Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa viimeistään 21.12.2013.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 (U 88/2009).

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu:

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle: syksy 2013
- Voimaantulo: 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta sekä keskeisistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen viranomaistaho maahanmuutto-osaston lisäksi on Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Säädös ei edellyttäne mittavia lainsäädännön muutoksia, joten vaikutuksetkin ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Palonen-Roihupalo, puh. 071 878 8629.

Vastaanottodirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (muutosehdotus)

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa entistä korkeatasoisemmat vaatimukset kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden kohtelulle ja vähentää turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. Ehdotuksella pyritään lisäksi määrittelemään vastaanottodirektiivin soveltamisala selkeästi, helpottamaan turvapaikanhakijoiden pääsyä työmarkkinoille ja varmistamaan riittävät vastaanotto-olosuhteet sekä muita heikommassa asemassa olevien henkilöryhmien tarpeiden huomioon ottaminen. Lisäksi varmistetaan säilönoton rajoittaminen poikkeustapauksiin ja lujitetaan säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa.

Komissio antoi ehdotuksen 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM (2008) 815 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 320 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät direktiivistä yhteisymmärrykseen heinäkuussa 2012 ja direktiivi annettaneen virallisesti syksyn 2012 aikana.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 23/2009 vp) ja U-jatkokirjelmä 30.6.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto (säilöön ottaminen)

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tehtävänä on valmistella tarvittavat ehdotukset ulkomaalaislain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain muuttamiseksi siten, että lain säännökset vastaavat annettua direktiiviä.

Aikataulu:

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo vuonna 2014.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osastolla kansainvälinen suojelu -yksikön johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartio-osaston ja Maahanmuuttoviraston sekä oikeusministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja vähemmistövaltuutetun toimiston, vastaanottokeskusten ja järjestöjen kanssa. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Direktiivin muutos ei tuo uusia elementtejä vastaanotto-olosuhteisiin Suomessa. Kyse on nykyisten, esimerkiksi yksin tulleita alaikäisiä ja muita erityisiä vastaanottotarpeita omaavia turvapaikanhakijoita koskevien säännösten täsmentämisestä.

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto ja rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Salla Konsti, puh. 071 878 8628.

Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus neuvoston asetukseksi niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio (muutosehdotus)

Ehdotuksen päätavoitteena on tehostaa Dublin-järjestelmää ja parantaa järjestelmän piiriin kuuluville henkilöille myönnettävän suojelun tasoa. Tarkoituksena on lyhentää käsittelyaikoja ja säästää jäsenvaltioiden resursseja sekä pyrkiä käsittelemään paremmin tilanteita, joissa jonkin jäsenvaltion vastaanottojärjestelmään ja/tai turvapaikkamenettelyyn kohdistuu erityisiä paineita. Ehdotuksella saatetaan lisäksi vastuunmäärittämisasietus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Komissio antoi ehdotuksen 3.12.2008 (KOM (2008) 820 lopullinen). Ehdotuksen käsittely neuvostossa on vielä kesken. Asetus tulee hyväksytyksi vuoden 2012 lopulla osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 22/2009) ja U-jatkokirjelmä 25.11.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Hanke käynnistyy heti, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen, todennäköisesti aikaisintaan loppuvuonna 2012.

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle: syksy 2013
- Voimaantulo 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämisi- ja EURODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnon alan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartio-osaston ja Maahanmuuttoviraston kanssa sekä muista ministeriöistä ainakin oikeusministeriön kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisten lisäksi myös turvapaikanhakuprosessissa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Lainmuutostarpeet on arvioitavissa määrältään vähäisiksi. Kyse on nykyisten säännösten täsmentämisestä ja eräiden nykyisen käytäntöjen saattamisesta lain tasolle. Asetus voi kuitenkin edellyttää lisäresursseja turvapaikkatutkintaan, -päätöksentekoon ja muutoksenhakuvaiheeseen.

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti. Lopullinen arvio on tehtävissä vasta, kun asetuksen sisällöstä on sovittu.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter puh. 071 878 8633.

Eurodac -asetus

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämiä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevia pyyntöjä varten ja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (uudelleen laadittu teksti)

Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa vastuunmäärittämismenettelyä: mm. sormenjälkien ottamiselle asetetaan määräajat ja sormenjälkirekisteriin tallennettavia tietoja lisätään. Myös tarpeettomien tietojen poistamista edistetään. Ehdotuksella saatetaan lisäksi asetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Ehdotus on annettu 30 päivänä toukokuuta 2012 (KOM(2012) 254 lopullinen) ja sen käsittely on aloitettu neuvoston turvapaikkatyöryhmässä.

Asetus hyväksyttäneen vuoden 2012 lopulla yhdessä osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä liittyen komission 30 päivänä toukokuuta 2012 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 30.8.2012.

Lisäksi U-kirjelmä liittyen aikaisempaan komission 12 päivänä joulukuuta 2008 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U21/2009 vp). U-kirjelmä komission muutetusta ehdotuksesta on annettu eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu kansainvälisten asioiden yksikössä, maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä ja poliisiosastolla. Kansainvälisten asioiden yksikön ja maahanmuutto-osaston edustajat ovat osallistuneet neuvoston työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Asetus hyväksyttäneen vuoden 2012 lopulla osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Hanke käynnistyy heti, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen.

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle: syksy 2013
- Voimaantulo: 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Mahdolliset ulkomaalaislain muutokset valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartio-osaston ja Maahanmuuttoviraston kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisten lisäksi myös turvapaikanhakuprosessin kanssa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Mahdolliset ulkomaalaislain muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäisiksi. Taloudellisia vaikutuksia ei todennäköisesti ole.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: Ulkomaalaislain muuttamisen osalta ei.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Turvapaikkamenettelydirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista

Komissio ehdottaa voimassa olevan menettelydirektiivin säädösten täsmentämistä ja hakijoiden oikeusturvan lisäämistä.

Direktiiviehdotus on annettu 20.10.2009 (KOM (2009) 554 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 319 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 lopulla osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 (U 87/2009) ja jatkokirjelmä 30.6.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojele -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 lopulla.

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle: syksy 2013
- Voimaantulo 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta, sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta ja eräistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeisiä toimijoita ovat maahanmuutto-osaston lisäksi turvapaikkamenettelyssä toimivaltaiset viranomaiset sekä prosessissa mukana olevat järjestöt. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Direktiivi edellyttäneek ulkomaalaislain säännösten täsmentämistä. Se voi myös aiheuttaa lisäresurssien tarvetta turvapaikkatutkintaan ja -päätöksentekoon sekä muutoksenhakuvaiheeseen.

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti. Lopullinen arvio on tehtävissä vasta kun direktiivin sisällöstä on sovittu.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Kausityöntekijädirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityötä varten

Tavoitteena on nopeutetun maahanpääsymenettelyn luominen kolmansista maista tuleville kausityöntekijöille sekä kausityöntekijöiden maassa oleskelun edellytysten ja heidän oikeuksiensa määrittäminen.

Ehdotus on annettu 13.7.2010 (KOM(2010) 379 lopullinen). Käsittely neuvostossa on edelleen käynnissä.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 7.10.2010 (U 33/2010 vp)

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asian valmistelu- ja koordinoituvastuu on maahanmuutto-osastolla, mutta ongelmallisimmat sisältökysymykset liittyvät työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan. Viisumikysymysten vuoksi myös ulkoasiainministeriö osallistuu hankkeeseen. Direktiivi edellyttää laajalaisuutensa vuoksi tavanomaista laajempaa ja työläämpää yhteensovittamista. Useat kysymykset edellyttävät kolmikantavalmistelua. Parlamenttivaikuttaminen edellyttää huomattavaa panosta.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan

Aikataulu: Direktiivi hyväksytään aikaisintaan vuonna 2012. Tavanomainen kansallisen täytäntöönpanon määräaika tämän jälkeen on kaksi vuotta. Direktiivi

on pantava täytäntöön aikaisintaan 2014.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo 2014

Organisointi: Direktiivin edellyttämä kannanmuodostus ja myöhemmin täytäntöönpano valmistellaan yhdessä ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Osallisuus ja viestintä: Työmarkkinaosapuolet ovat olleet hyvin aktiivisia. Useat kysymykset ovat sellaisia, että niitä on perinteisesti valmisteltu kolmikantakokoonpanossa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaan sisäasiainministeriön, ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriöiden toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Direktiivin keskeinen vaikutus liittyy sen sisältämään yhdenvertaisen kohtelun vaatimukseen, jonka sovittaminen yhteen Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvajärjestelmän kanssa ei ole mahdollista. Ongelma saatetaan ratkaista esimerkiksi muuttamalla sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvaa lainsäädäntöä niin, että kausityöntekijän sairaanhoidosta aiheutuvat kustannukset siirretään työskentelypaikkakunnan sijasta valtion korvattavaksi.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Harri Sivula puh. 071 878 8623

Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä

Ehdotuksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskevia lupamenettelyjä. Direktiiviehdotus on annettu 13.7.2010, KOM (2010) 378.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 14.10.2010 (U 36/2010vp) ja jatkokirjelmä 11.1.2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asian valmistelu- ja koordinaatiovastuu on maahanmuutto-osastolla. Direktiivi edellyttää tavanomaista laajempaa

yhteensovittamista.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiivi hyväksyttäneen aikaisintaan vuoden 2012 lopussa.

- Hankkeen asettaminen 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle 2014
- Voimaantulo 2014

Organisointi: Sovitaan muiden ministeriöiden (ulkoasiainministeriö, työ- ja elinkeino-
ministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö) kanssa.

Osallisuus ja viestintä: Työmarkkinaosapuolten osallisuus valmistelussa on tarpeen.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion
mukaan sisäasiainministeriön lisäksi ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön
ja sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Mirkka Mykkänen, puh. 071 878 8618 ja erityisasiantun-
tija Harri Sivula puh. 071 878 8623.

RAJAVARTIO-OSASTO

Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus)

(EU/2011/0837)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen tarkoituksena on selventää nykyistä asetusta ja poistaa eräitä sen tulkinnanvaraisuuksia ja siten joustavoittaa ja nopeuttaa rajatarkastuksia. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan teknisiä. Lisäksi esitetään maantieliikenteen yhteisiä rajatarkastuksia koskevia kolmansien maiden kanssa tehtäviä sopimuksia koskevaa sääntelyä. KOM(2011) 118, 10.3.2011

Käsittely neuvoston työryhmässä on päättynyt, ja neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa alkoivat huhtikuussa 2012.

Eduskunnan informointi: U 15/2011 vp, 1.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmäkäsittelyyn. Tarvittaessa ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö osallistuvat kannanmuodostukseen.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Asetus ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia.

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, puh. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

Euroopan rajojenvalvontajärjestelmää koskeva asetus (Eurosur)

(EU/2011/2047)

EU-säädöksen valmistelu

Säädöspohja jo käynnissä olevalle järjestelmähankkeelle, jonka tarkoituksena on EU-jäsenmaiden rajojen valvontaan liittyvän yhteistyön ja tietojen vaihdon tehostaminen sekä tilannekuvan parantaminen. KOM(2011) 873, 12.12.2011.

Ehdotuksen käsittely neuvostossa on päättymässä ja neuvottelut EP:n kanssa alkavat syksyllä 2012. Asetuksen arvioidaan tulevan voimaan vuoden 2013 alkupuolella.

Eduskunnan informointi: U 12/2012 vp, 1.3.2012

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Tarvittaessa poliisiosasto ja oikeusministeriö osallistuvat kannanmuodostukseen.

Kansallinen täytäntöönpano

Jäsenmaat aloittavat asetuksen soveltamisen asteittain syksystä 2013 alkaen. Suomi ottaa järjestelmän käyttöön syksyllä 2013 ja kansallinen täytäntöönpano on jo käynnissä. Asetus ei tässä vaiheessa näytä edellyttävän kansallisia lainsäädäntötoimia.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, puh. 071 872 1132, ylitarkastaja Anne Ihanus puh. 071 872 1607

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Arviointiasetus

EU-säädöksen valmistelu:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointimekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten

Tavoitteena on säätää uudesta Schengenin arviointimekanismista, jolla pyritään varmistamaan Schengenin säännösten avoin, tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano. Lisäksi säädöksessä otetaan huomioon oikeustilassa tapahtuneet muutokset sen jälkeen, kun Schengenin säännöstö sisällytettiin osaksi Euroopan unionia.

Komissio on syyskuussa 2011 antanut lainsäädäntöehdotuspaketin, johon sisältyy tiedonanto ja muutettu arviointiasetusehdotus (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten) sekä asetusehdotus Schengenin rajasäännösten muuttamisesta (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta rajavalvonnan väliaikaista palauttamista sisärajaille poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamiseksi).

Aikataulu: Säädösehdotuksesta on keskusteltu työryhmätasolla kevästä 2009 alkaen. Keskusteluissa päätettiin syksyllä 2009 jäädä odottamaan komission uutta ehdotusta. Komissio on antanut uuden ehdotuksen syksyllä 2010. Ehdotusta on käsitelty työryhmätasolla loppuvuoden 2010 ja alkuvuoden 2011 aikana. Komission uutta lainsäädäntöehdotuspakettia on käsitelty työryhmätasolla syksystä 2011 alkaen. Käsitely työryhmätasolla on saatu päätökseen, ja neuvottelujen alkamista Euroopan parlamentin kanssa odotetaan. Asetus tultaneen hyväksymään kevään 2013 aikana.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 20.5.2009 (U 40/2009 vp). Komission syksyllä 2011 antamasta lainsäädäntöehdotuspaketista on annettu eduskunnalle U-jatkokirjelmä 2.11.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Suomen kantojen koordinointi on sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on sovittava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu kaksi virkamiestä sisäasiainministeriöstä.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan ja ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön sekä valtiovarainministeriön ja tullin toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Arviointiasetus ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia, mutta Schengenin rajasääntömuuttaminen saattaa aiheuttaa kansallisen lainsäädännön muutostarpeita.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Päivi Pietarinen puh. 071 878 8257.

Eurodac-asetus

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämiä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevia pyyntöjä varten ja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (uudelleen laadittu teksti).

Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa vastuunmäärittämismenettelyä: mm. sormenjälki-
en ottamiselle asetetaan määräajat ja sormenjälkirekisteriin tallennettavia tietoja lisä-
tään. Myös tarpeettomien tietojen poistamista edistetään. Ehdotuksella saatetaan lisäksi
asetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä. Lisäksi
ehdotuksen tavoitteena on luoda yksityiskohtaiset säännökset jäsenvaltioiden lainval-
vontaviranomaisten sekä Europolin oikeudesta tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin
terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimi-
seksi.

Ehdotus on annettu 30.5.2012 (KOM(2012) 254 lopullinen) ja sen käsittely neuvostossa
on edennyt jo pitkälle.

Asetus hyväksyttäneen vuoden 2012 lopulla osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikka-
järjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä liittyen komission 30.5.2012 antamaan ehdotuk-
seen on annettu eduskunnalle 30.8.2012 (U 50/2012 vp).

Lisäksi U-kirjelmä liittyen aikaisempaan komission 12.12.2008 antamaan ehdotukseen
on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U21/2009 vp). U-kirjelmä komission muutetusta
ehdotuksesta on annettu eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009 vp). Tämän lisäksi U-
kirjelmä liittyen neuvoston 10.9.2009 antamaan lainvalvontaviranomaisten pääsyä kos-
keneeseen päätösehdotukseen annettiin eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu kansainvälisten asioi-
den yksikössä, maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä ja poliisiosas-
tolla. Kansainvälisten asioiden yksikön ja maahanmuutto-osaston edustajat ovat osallis-
tuneet neuvoston työryhmän kokouksiin.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälis-
ten asioiden yksikkö

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotus voi aiheuttaa vähäisiä muutostarpeita mm. ulkomaalaislakiin. Kuuluu
maahanmuutto-osaston toimialaan.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Kukka Krüger puh. 071 878 8271.

EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskeva säädöshanke

EU-säädöksen valmistelu

EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskevat säädösehdotukset maahanmuutto- ja sisäasioiden alalla:

- Turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 751 lopullinen)
- Sisäisen turvallisuuden rahaston ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 750 lopullinen)
- Sisäisen turvallisuuden rahaston poliisiyhteistyön, rikosten ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälinettä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 753 lopullinen)
- Rahastojen yleisiä säännöksiä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 752 lopullinen)

Aikataulu: Komissio antoi 15.11.2011 sisäasioiden rahoitusta kaudella 2014-2020 koskevat asetusehdotukset.

Asetusehdotusten käsittely on aloitettu neuvoston oikeus- ja sisäasioiden rahoitusta käsittelevässä ad hoc-työryhmässä tammikuussa 2012. Säädösehdotukset on tarkoitus hyväksyä vuoden 2013 loppuun mennessä.

Organisointi: Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua. Kyseessä on horisontaalinen hanke, jossa on sovitettava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosasto) sekä ulkoasiainministeriön, valtiovarainministeriön ja oikeusministeriön kannat.

Eduskunnan informointi: Asetusehdotuksista on annettu valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle 23.2.2012.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Pauliina Eskola puh. 071 878 8263.

1.3. Kansainväliset sopimukset

PELASTUSOSASTO

Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle
(SM079:00/2009)

Sopimuksen valmistelu

Suomen ja Viron välillä 26.6.1995 allekirjoitettu sopimus (SopS 53 - 54/1996) uusitaan muun muassa EU-jäsenyyden edellyttämällä tarkistuksilla.

Organisointi: Sopimusta valmistellaan virkatyönä neuvotellen tekstistä Viron sisäasiainministeriön edustajien kanssa. Asianomaisilta ministeriöiltä hankitaan lausunnot.

Aikataulu: Asia on tullut vireille Viron Pelastusviraston aloitteesta. Vastuulliseksi tahoksi Virossa on sittemmin tullut sisäasiainministeriö. Uuden sopimuksen allekirjoittaminen vuonna 2012 ja voimaan saattaminen vuonna 2013.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta asia koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle rajataan EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Kansallinen voimaansaattaminen

Aikataulu: Suomen osalta voimaan saattaminen pyritään toteuttamaan vuonna 2013.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh. 071 878 8442 ja pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 88452, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Takaisinottosopimus Venäjän kanssa. Täytäntöönpanopöytäkirjan voimaansaat- taminen

Sopimus

Suomi ja Venäjä allekirjoittivat joulukuun 12 päivänä 2010 täytäntöönpanopöytäkirjan Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä 25.5.2006 tehdyn takaisinottosopi-
muksen toteuttamismenettelyistä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto.

Kansallinen voimaansaattaminen

(SM:021:00/2011)

Tavoite: Saattaa täytäntöönpanopöytäkirja kansallisesti voimaan.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osaston johdolla. Hankkeessa on lisäksi edustajat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta ja kansainvälisten asioiden yksikös-
tä sekä ulkoasiainministeriöstä.

Aikataulu:

- Lausuntokierros: kevät 2012
- Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 14.6.2012 (HE 65/2012)
- Eduskunnan vastaus 16.10.2012 (EV 85/2012)
- Voimaan vuoden 2013 alussa.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Pääsidosryhmät ovat olleet mukana neuvotteluissa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat viranomaisten väli-
siin menettelyihin.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615, osastosihteeri
Anniina Hakala, puh. 071 878 8621

Takaisinottosopimus Kosovon kanssa

Sopimus

Takaisinottosopimuksen tavoitteena on helpottaa käytännön järjestelyjä laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden palauttamisasioissa. Sopimuksessa määritellään säännöt takaisinottoa koskevista edellytyksistä ja menettelystä, joilla laittomasti oleskeleva voidaan siirtää toiseen sopimusvaltioon.

Sopimus on allekirjoitettu 29.11.2011.

Kansallinen voimaansaattaminen (SM020:00/2011)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartio-osasto, poliisihallitus, kansainvälisten asioiden yksikkö ja ulkoasiainministeriö.

Aikataulu:

- Lausuntokierros kevät 2012.
- Hallituksen esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2012.
- Voimaan 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Keskeiset sidosryhmät mukana neuvotteluissa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat viranomaisten väliin menettelyihin.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos)

Sopimuksen valmistelu

Tavoitteena on valmistella ja koordinoida Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelyjä koskevan sopimuksen muuttaminen. Neuvotteluvaihe on lopuillaan.

Organisointi, resurssit sopimusneuvotteluissa: Työ tehdään virkatyönä tiimityönä yhteistyössä ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM068:00/2009)

Tavoite: Saattaa sopimusmuutos kansallisesti voimaan.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikön ja maa-hanmuutto-osaston yhteistyönä.

Aikataulu:

- Sopimuksen allekirjoitus syksyllä 2012.
- Hallituksen esitys eduskunnalle kevätistuntokaudella 2013.
- Sopimus voimaan 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sopimus liittyy välillisesti työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ei oleteta olevan kovin merkittäviä.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615.

Työlomajärjestely Kanadan kanssa

Sopimuksen valmistelu

Kanadalla on tällä hetkellä työlomajärjestelysopimuksia 20 maan kanssa, joista 13 on EU –maita, ja 10 sopimusta on neuvotteluvaiheessa. Pohjoismaista ainoastaan Suomessa ja Islannilla ei ole virallista sopimusta. Vuonna 2009 Kanada solmi sopimuksia mm. Viron, Hong Kongin, Liettuan, Slovenian ja Espanjan kanssa. Ohjelmakategorioita on kolme ja mahdollinen sopimus Suomen kanssa voisi sisältää kaikkia tai valittuja kategorioita: *Working Holiday* (suunnattu 18-35 vuotiaille, jotka haluavat matkustaa toisessa maassa ja täydentää matkavarojaan tilapäisellä keikkatyöllä, useimmiten low skill -työpaikoissa), *Young Professional/Young Worker Opportunities* (tarkoitettu 18-35 vuotiaille nuorille, jotka haluavat saada opintoihinsa tai uraansa liittyvää ammatillista työkokemusta ulkomailla) ja *International Co-operative Education* (ohjelma tarkoitettu pääsääntöisesti opiskelijoille, joiden tutkinto vaatii alan työharjoitteluosuuden).

Aikataulu: Sopimusneuvottelut Kanadan kanssa on aloitettu. Allekirjoitus keväällä 2013.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö, ulkoasiainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM063:00/2010)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä maahanmuutto-osastolla yhteistyössä kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Aikataulu:

- Sopimuksen allekirjoitus keväällä 2013
- Hallituksen esitys syksyllä 2013
- Voimaan alkuvuonna 2014

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sidosryhmiä (OKM, STM, TEM, CIMO jne.) kuullaan neuvottelujen aikana ja HE-lausuntokierroksella.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat nuoriin ihmisiin, jotka haluavat liikkua Kanadan ja Suomen välillä. Määrät eivät muodostune merkittäviksi, joten vaikutukset ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

2. LÄHIAIKOINA (VUODEN 2012 LOPUSSA JA VUONNA 2013) KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Rahanpesulainsäädännön muutostarpeet (HO)

Tavoite: Rahanpesun ja terrorismin estämisestä ja selvittämisestä annetun lain ajantasaistaminen. Arvioidaan mm. salassapitosäännösten muutostarpeet sekä selvitetään edellytykset käyttää tietoja muuhun käyttötarkoitukseen kuin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi ja selvittämiseksi (esimerkiksi verovalvonta). Lisäksi arvioidaan edellytykset liiketoimien jäädytysajan pidentämiseksi sekä tehdään muut tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Selvityshanke käynnistyy vuonna 2012 ja valmistuu vuoden 2013 loppuun mennessä. Hankkeen aikataulu on sidoksissa harmaan talouden torjuntaan liittyvään hankekokonaisuuteen sekä EU:ssa käynnissä olevaan rahanpesudirektiivin muutosehdotukseen. Esiselvitysten perusteella päätetään tarvittavista jatkotoimenpiteistä (ml. mahdollinen lainsäädäntöhanke).

Organisointi: Esiselvityshanke/hankkeet, joiden perusteella mahdolliset lainsäädäntöhankkeet.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valtiovarainministeriö, Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskus, rahanpesulaissa tarkoitetut ilmoitusvelvolliset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 2. luku talouspolitiikka. Tehostettu harmaan talouden torjunta: Viranomaisten väliset tiedonvaihdon esteet puretaan ja tarvittavat viranomaisrekisterit saatetaan joustavasti harmaan talouden torjuntaviranomaisten käyttöön. Parannetaan rekisteritietojen ajantasaisuutta ja saatavuutta. Ulkomaalaisrekisterinpitäjien tiedonsaantioikeuksia laajennetaan. Rahanpesun torjunnassa saatujen valvontatietojen käyttö mahdollistetaan myös verovalvonnassa.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Oikeusministeriössä on käynnissä lainsäädäntöhanke vankeuslain ja tutkintavankeuslain sekä rikoslain 2 c luvun säännösten täydentämiseksi. Tämän muutoksen johdosta laaditaan välttämättömät ja kiireelliset muutokset poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettuun lakiin (841/2006).

Ks. myös vuosina 2014-2017 käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet, poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen, II vaihe.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Poliisiosastolta poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää on jäsenenä hankkeeseen asetetussa oikeusministeriön työryhmässä.

Aikataulu: Valmistelu ja lausuntokierros vuonna 2013, hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2013, säädökset voimaan vuonna 2014. Riippuvainen yllä mainitusta oikeusministeriön hankkeen valmistelusta ja etenemisestä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä ja oikeusministeriön kanssa yhteistyössä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (HO)

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa täydennyspoliisia koskevien säännösten normihierarkia sekä mahdollisesti toteuttaa säännösten soveltamisalan muutokset. Hallitusohjelman mukaan täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Aikataulu: Vuonna 2013 käynnistetään esiselvityshanke, jonka jälkeen perustetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke.

Organisointi: Esiselvityshankkeen ja mahdollisen lainsäädäntöhankeen organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen.

Osallisuus ja viestintä: Aiemmat toimenpiteet: Sisäasiainministeriön poliisiosasto toteutti kansalaisille suunnatun kyselyn täydennyspoliisijärjestelmän kehittämisestä joulukuussa 2010 valtionhallinnon keskustelufoorumilla otakantaa.fi -sivustolla.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeen tarkoituksena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuudet, organisointi, toimivaltuudet sekä arvioida yhteiskunnalliset, taloudelliset ja muut vaikutukset.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4, täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite: Tehdään tarvittavat muutokset ja tarkistukset poliisin virkapuvusta annettuun sisäasiainministeriön asetukseen liittyen virka-asemaa koskeviin tunnuksiin.

Hankkeella on liittymäpinta PORAIII lakihankkeeseen.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Valmistelu ja lausuntokierros vuosina 2013 - 2014, säädökset voimaan vuonna 2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö Poliisihallituksen ja poliisijärjestöjen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

PELASTUSOSASTO

Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä

Tavoite: Annetaan hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) nojalla sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä.

Aikataulu: Hanke käynnistetään syksyllä 2012. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2013.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarvittaessa osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071-87 88431.

Sisäasiainministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista

Tavoite: Tavoitteena on antaa uusi asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista. Asetuksella korvataan vuoden 2012 loppuun asti voimassa oleva vastaava asetus (1176/2011).

Aikataulu: Hanke käynnistetään syksyllä 2012 ja asetus saatetaan voimaan 1.1.2013 lukien.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suoritetaan osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Henri Helo, puh. 071 878 8415, johdon sihteeri Anne-Mari Hyytiäinen, puh. 071 878 8401.

Sisäasiainministeriön asetus pelastustoiminnassa edellytettävästä kunnosta ja kuntotestien järjestämisestä

Tavoite: Tavoitteena on antaa pelastuslain (379/2011) 39 §:n mukaisesti sisäasiainministeriön asetuksella säännökset pelastustoimintaan kuuluvien eri tehtävien edellyttämien perustaitojen ja kunnan tasosta sekä kuntotestien järjestämisestä.

Aikataulu: Hanke käynnistetään vuonna 2012.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu ja työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suunnitellaan hanketta asetettaessa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Taito Vainio, puh. 071 878 8423, osastosihteeri Marja-Sisko Vanonen, puh. 071 878 8451.

Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta

Tavoite: Tavoitteen on päivittää asetus (406/2011) vastaamaan kesällä 2015 voimaan tulevaa Seveso III direktiiviä.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Aikataulu: Hanke käynnistetään aikaisintaan syksyllä 2012. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan kesällä 2015.

Osallisuus ja viestintä: Lausuntokierros ja tiedottaminen.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarvittaessa osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kristine Jousimaa, puh. 071 878 8426, osastosihteeri Marja-Sisko Vanonen, puh. 071 878 8451.

Valtioneuvoston asetus hätäkeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

(SM061/00/2012)

Tavoite: Laki vaaratiedotteesta (466/2012) ja laki hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta (467/2012) tulevat voimaan 1.6.2013. Hätäkeskuslaitos vastaanottaa ja välittää vaaratiedotteita sekä avustaa vaaratiedotteiden kääntämisessä toiselle kansalliskielelle, siten kuin siitä säädetään vaaratiedotteesta annetussa laissa. Lakien voimaan tulon johdosta tarkistetaan hätäkeskustoiminnasta annettua valtioneuvoston asetusta niin, että se vastaa annettuja lakeja.

Aikataulu: Hanke käynnistetään vuoden 2012 lopussa tai alkuvuonna 2013. Tavoitteena on, että asetuksen muutos tulee voimaan 1.6.2013.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan hanketta asetettaessa.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto ja rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Johanna Hakala, puh. 071 878 8452

Sisäasiainministeriön asetus Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista

Tavoite: Tavoitteena on antaa uusi asetus Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista. Asetuksella korvataan vuoden 2013 loppuun asti voimassa oleva vastaava asetus (1276/2011). Maksullisen toiminnan osalta huomioon otetaan myös sisäasiainministeriön 15.6.2012 antama tilinpäätöskannanotto Hätäkeskuslaitoksen toiminnasta vuodelta 2011.

Aikataulu: Hanke käynnistetään vuonna 2013 ja asetus saatetaan voimaan viimeistään 1.1.2014.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan hanketta asetettaessa.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Johanna Hakala, puh. 071 878 8452

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Vapaaehtoisen paluun järjestelmän vakiinnuttaminen

Tavoite: Hankkeen tarkoituksena on valmistella vastaanottolain muutos, jolla vakiinnutetaan Suomeen pysyvän vapaaehtoisen paluun järjestelmä. Järjestelmällä tuetaan Suomessa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten vapaaehtoista paluuta kotimaahan tai muuhun maahan, johon heidän pääsýnsä on taattu. Hankkeessa selvitetään myös lainsäädännön muutostarpeita, jotka liittyvät maasta poistamisen estymisen vuoksi myönnettävään tilapäiseen oleskelulupaan (ulkomaalaislain 51 §).

Aikataulu: Hanke perustetaan syksyllä 2012. Hallituksen esitys annetaan syysistunto-kaudella 2013.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osaston johdolla. Hankkeessa on edustajat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta, Maahanmuuttovirastosta, Poliisihallituksesta ja Joutsenon vastaanottokeskuksesta.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan keskeisiä sidosryhmiä, kuten oikeusministeriötä, vähemmistövaltuutetun toimistoa, kansainvälistä siirtolaisuusjärjestö IOM:ää ja YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:ää.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Muutokset koskevat kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annettua lakia ja ulkomaalaislakia. Tavoitteena on kannustaa vapaaehtoiseen paluuseen tarjoten tosiasiallinen, inhimillinen ja viranomaisten työtä ja kustannuksia vähentävä vaihtoehto palauttamiselle.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: On. Palaaville on tarkoitus korvata kohtuulliset matka- ja muutokustannukset sekä maksaa kohtuullinen uudelleenkotoutumistuki.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Amanita Marvin

Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta

Tavoite: *Vaihe 1:* Selvitetään, onko kansainvälistä suojelua hakeville annettavasta yleisestä oikeudellisesta neuvonnasta tarpeen säätää laissa. *Mahdollinen vaihe 2:* Valmistellaan tarvittavat säännökset.

Aikataulu: Vaihe 1 aloitetaan vuonna 2013.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä. Hankkeessa mukana vastuhenkilö maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksiköstä ja lainsäädäntöneuvos.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan ainakin Maahanmuuttovirastoa, vastaanottokeskuksia ja Pakolaisneuvonta r.y:tä

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa selvitetään vaihtoehtoisia tapoja järjestää neuvontaa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa.

Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta (SM062:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan maahanmuuton maksullisista suoritteista perittävien maksujen määräytymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetuksen muutos tulee voimaan 1.1.2013.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä ja käsitellään Maahanmuuttoviraston maksullisten suoritteiden hallinnonalojen välisten menettelyiden puitesopimuksen ohjausryhmässä. Maahanmuutto-osaston johtamaan ryhmään kuuluvat edustajat poliisiosastolta, työ- ja elinkeinoministeriöstä, ulkoasiainministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta ja Poliisihallituksesta. Ohjausryhmässä on pysyvänä asiantuntijana valtiovarainministeriön edustaja.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa ohjausryhmässä. Normaali tiedotus.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Poliisiosasto.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Reijo Jormanainen puh. 071 878 8640, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 071 878 8611

RAJAVARTIO-OSASTO

Valtioneuvoston asetus rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta

Tavoite: Rajavyöhykkeen takarajan kulku tarkistetaan ja rajavyöhykettä kavennetaan siellä, missä rajaturvallisuuden ylläpitämisen järjestelyt sen mahdollistavat. Hanke edellyttää rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamista.

Aikataulu: Säädöshanke asetetaan vuonna 2013 ja asetuksen on tarkoitus tulla voimaan syksyllä 2013.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Tavallinen hanketiedotus, raja- ja merivartiostot tiedottavat paikallisesti.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Rajavyöhykkeen kaventaminen lisää asukkaiden liikkumisvapautta.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Anne Ihanus puh. 071 872 1607, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi puh. 071 872 21612

Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista

Tavoite: Nykyinen asetus on voimassa 31.12.2013 saakka. Annetaan uusi asetus, joka on voimassa vuoden 2015 loppuun.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä.

Aikataulu: Asetus annetaan joulukuussa 2013 ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistellaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksikköjen kanssa. Lausuntokierroksella kuullaan valtiovarainministeriötä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Suoritteiden maksuja arvioidaan yleisen hintatason nousun perusteella, uusien kalustohankintojen ja vanhemman kaluston korjaamisen vaikutusten sekä palkkakustannusten nousun kannalta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Reijo Lahtinen, puh. 071 87 21604

Sisäasiainministeriön asetus poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusvä- rityksestä ja -merkeistä

Tavoite: Rajavartiolaitoksen operatiivisen kaluston väryyksessä on päätetty siirtyä vaiheittain käyttämään kansallisuutta osoittavaa väryystä. Hanke edellyttää poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusväryyksessä ja -merkeistä annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamista.

Aikataulu: Säädöshanke asetetaan vuonna 2013. Asetuksen voimaantulo riippuu kaluston väryystä koskevan hankkeen aikataulusta.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Tavallinen hanketiedotus. Erikseen yleisötiedotus kaluston väryyksen muutoshankkeesta.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehdot arvioidaan kaluston väryystä koskevan hankkeen yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: ylitarkastaja Anne Ihanus puh. 071 872 1607, materiaaliapäällikkö Arto Lehtinen puh. 071 872 1561

2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Ehdotus asetukseksi/direktiiviksi EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmäksi

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on perustaa EU:lle oma terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmä, joka mahdollistaisi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten pääsyn rahaliikenteen sanomanvälitystietoihin terrorismin ja sen rahoituksen torjumiseksi.

Aikataulu: Komission säädösehdotus annettaneen vuoden 2012 aikana.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on lähetetty 8.9.2011 E-kirje komission tiedonannosta EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmäksi: käytettävissä olevat vaihtoehdot. Varsinaisesta säädösehdotuksesta laaditaan U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies hoitaa niin EU:n työryhmätyöskentelyn kuin kansalliset toimenpiteet.

Kansallinen täytäntöönpano

On epävarmaa, antaako komissio säädösehdotusta vuonna 2012. Jos säädösehdotus saadaan, sen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi. Siten kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaisiin aikaisintaan vuoden 2013 loppupuolella.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Ei tällä hetkellä. Jos ehdotuksen soveltamisalaa laajennetaan terrorismin ja sen rahoituksen ulkopuolelle, asia koskee myös Rajavartiolaitosta. Tuolloin asia koskee myös valtiovarainministeriötä (tulli). Muista ministeriöistä oikeusministeriö osallistuu säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

Asetus Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Europolin oikeusperustan muuttaminen neuvoston päätöksestä asetukseksi. Muutostarve johtuu Lissabonin sopimuksesta.

Aikataulu: Komission säädösehdotus annetaan syksyllä 2012. Komissio on nopeuttanut säädöksen antamisaikataulua.

Eduskunnan informointi: Säädösehdotuksesta laaditaan U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies hoitaa niin EU:n työryhmyöskentelyn kuin kansalliset toimenpiteet.

Kansallinen täytäntöönpano

Säädösehdotuksen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi. Siten kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaisiin aikaisintaan vuoden 2013 loppupuolella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartiolaitos. Muista ministeriöistä valtiovarainministeriö (tulli) ja oikeusministeriö osallistuvat säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

Asetus Euroopan poliisiakatemiaa (CEPOL) koskevan päätöksen muuttamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Ehdotuksen tavoitteena tulee olemaan CEPOLia koskevan neuvoston päätöksen päivittäminen. Ehdotuksella tullaan mm. lisäämään komission valvontavaltaa sekä akatemian johtajan itsenäisyyttä.

Aikataulu: Komission säädösehdotus saataneen vuoden 2013 aikana.

Organisointi, resurssit: Säädösehdotuksen käsittely aloitettaneen neuvoston työryhmässä, jonne osallistuu poliisiosaston vastuuvirkamies.

Kansallinen täytäntöönpano

EU-säädös saataneen valmiiksi aikaisintaan vuoden 2014 aikana, jonka jälkeen selviää, vaatiiko ehdotus muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Anne-Maria Seesmaa, puh. 071 878 8590

Ehdotus direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen säännökset siten, että ne vastaavat FATF:n helmikuussa 2012 uusittuja suosituksia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisista toimenpiteistä.

Aikataulu: Komission työsuunnitelman mukainen tavoiteaikataulu on direktiiviehdotuksen antaminen vuoden 2013 aikana. Komissio on lokakuussa ilmoittanut, että direktiiviehdotus on tarkoitus antaa jo joulukuussa 2012, mikä tarkoittaisi työryhmätyöskentelyn käynnistymistä alkuvuodesta 2013. Direktiiviehdotuksen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on tarkoitus antaa U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies osallistuu EU:n työryhmätyöskentelyyn yhdessä VM:n vastuuvirkamiehen kanssa. Kansallisen lainsäädännön muutoksista vastaa joko vastuuvirkamies tai poliisiosaston lainsäädäntöyksikkö.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaneen vuoden 2014 loppupuolella tai vuoden 2015 alkupuolella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asia koskee myös valtiovarainministeriötä. Muista ministeriöistä oikeusministeriö ja ulkoasiainministeriö osallistuvat säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 071 878 8592

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kolmansien maiden kansalaisten maahantulo tieteellistä tutkimusta, opiskelua, oppilasvaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tarkoituksena lienee jatkaa säännösten harmonisointia.

Aikataulu: Komission ehdotus annetaan mahdollisesti vuonna 2013.

Organisointi, resurssit: Valmistelu- ja koordinoituvastuu on maahanmuutto-osastolla. Tarkentuu, kun komission esitys on saatu.

Kansallinen täytäntöönpano

Säädös valmistuu aikaisintaan 2013, kansallinen täytäntöönpano aikaisintaan 2015.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Todennäköisesti poliisiosasto.

Yhteyshenkilö: Päätetään, kun käsittely EU:ssa alkaa.

RAJAVARTIO-OSASTO

Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke

a) Eurooppalaisen rajanylitysrekisterin (Entry/Exit) luominen, asetus

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on luoda säädöspohja ns. Euroopan rajanylitystietojärjestelmän (Entry/Exit) käyttämiselle. Rajanylitystietojärjestelmään tultaisiin rekisteröimään kolmansien maiden henkilöiden rajanylitystietoja. Ehdotus edellyttää muutoksia myös Schengenin rajasäännöstöön.

Aikataulu: Komissio on antanut tiedonannon asiasta lokakuussa 2011 ja antanee varsinaisen asetusehdotuksen syksyllä 2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä maahanmuutto-osaston ja poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuu myös ulkoasiainministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen keväällä 2014. Kansallista täytäntöönpanoa valmistellaan tarvittaessa valmistelukokouksissa, johon kutsutaan hankkeen kannalta keskeiset viranomaiset.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, puh. 071 872 1132, lain-säädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

b) Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetusta (Registered Travellers Programme)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Säännöllisesti rajan ylittävien kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten helpottaminen säännösten puitteissa luotavan uuden mekanismin avulla. Ehdotus edellyttää muutoksia myös Schengenin rajasäännöstiin.

Aikataulu: Komissio on antanut tiedonannon asiasta lokakuussa 2011 ja antanee varsinaisen asetusehdotuksen syksyllä 2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuu myös ulkoasiainministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen keväällä 2014. Kansallista täytäntöönpanoa valmistellaan tarvittaessa valmistelukokouksissa, johon kutsutaan hankkeen kannalta keskeiset viranomaiset.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa puh. 071 872 1132, lain-
säädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset

PELASTUSOSASTO

NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle

Sopimuksen valmistelu:

Pohjoismaiden (Islanti, Tanska, Suomi, Norja ja Ruotsi) välisen valtakunnanrajojen yli ulottuvaa yhteistyötä onnettomuustapauksissa ihmisiin, omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estämiseksi ja rajoittamiseksi 20.1.1989 allekirjoitetun sopimuksen (NORDRED, SopS 20-21/1992) uudistamistilanne on toistaiseksi auki. Norjalla on ollut tarkoitus käynnistää puheenjohtajuusajanaan sopimuksen tarkistaminen, mutta asiassa on päätetty odottaa EU Cross Border -projektin Task A -selvitystä NORDRED -sopimuksesta.

Yhteyshenkilöt: Kansainvälisten asioiden johtaja Tiina Peltola-Lampi, puh. 071 878 8444, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 878 8431.

3. VUOSINA 2014-2017 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

3.1. Vuosina 2014-2017 käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Henkilökorttilain muutos

Tavoite: Biometrinen tunnistaminen (sormenjäljet) lisääminen henkilökortteihin. Matkustusasiakirjojen turvatekijöiden yhdenmukaistaminen (passi ja henkilökortti).

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen valmisteluun osallistuvat/ovat osallisia sisäasiainministeriön poliisiosasto, hallintoyksikkö, maahanmuutto-osasto, rajavartiolaitos, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto, Väestötietokeskus sekä Poliisihallitus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suomi on noudattanut minimiturvatekijöiden osalta linjaa, jonka mukaisesti passin ja henkilökortin turvatekijät ovat soveltuvin osin samankaltaisia. Poliisihallitus on laatinut kesällä 2011 vaikutusten arviointia koskevan muistion biometrinen tunnistaminen lisäämisestä henkilökortille.

Ulkomaalaisen asiointikorttia koskeva hanke yhdistetään mahdollisesti tähän hankkeeseen. Edellyttää erillistä päätöstä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (HO)

Tavoite: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaa koskevien säännösten laatiminen. Selvitetään mahdollisesti tarvittavat säädösvalmistelulliset toimenpiteet tietoverkkorikollisuuden torjunnan tehostamiseksi.

Organisointi: Tietoverkkorikollisuuden osalta sisäasiainministeriön poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluosaston selvitys/esitys toimenpiteistä, jonka jälkeen tehdään arviointi jatkotoimenpiteistä. Lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan myöhemmin erikseen. Identiteettiohjelman jatkotoimien selvitykset ovat erikseen käynnissä Poliisihallituksessa.

Aikataulu: Tietoverkkorikollisuuden asiakokonaisuus edellyttää seikkaperäistä esiselvitystyötä. Tietoverkkorikollisuuden osalta poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluosaston esitys toimenpiteistä on annettu 31.1.2012. Jatkotoimenpiteet arvioidaan järjestäytyntä rikollisuutta koskevan hankkeen yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4 oikeuspolitiikka, sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaan panostetaan osana järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa. Turvataan keinot torjua identiteettivarkaudet kaikissa tapauksissa.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Toteutetaan esiselvitys poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) muutos- ja päivitystarpeista. Kyseessä on lain uudistamisen II vaihe. Ks. lähiaikoina käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä ja valmistelua tukemaan asetetaan työryhmä.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan vuonna 2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen

Tavoite: Yhtenäistetään ja ajantasaistetaan poliisin virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevat säännökset. Hankkeessa otetaan huomioon mm. perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 67/2010.

Hankkeella on liittymäpinta PORA III lakihankkeeseen.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Esiselvityshankkeen tarpeellisuus ja organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen, samoin mahdollisen lainsäädäntöhankkeen organisointi.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet

Tavoite: Esiselvityshanke (SM143:00/2008) asetettiin 19.12.2008. Työryhmän toimikausi oli 1.1.2009 - 31.12.2009 ja sitä jatkettiin myöhemmin vuoden 2010 loppuun saakka.

Työryhmän tavoitteena oli selvittää poliisin erityistoimintayksikön tehtävien ja toimintavalmiuden lainsäädännölliset kehittämistarpeet. Samalla selvitettiin erityistoimintayksikköä koskevan sääntelyn asianmukainen taso sekä yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS mahdollistaman kansainvälisen yhteistyön oikeudellisia ja käytännön edellytyksiä. Asiakokonaisuuteen liittyen käynnissä on Poliisihallituksen työryhmiä, joiden johtopäätökset otetaan huomioon hankkeen sisällössä.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalla vaalikaudella.

Organisointi: Työryhmä, vastuuvastavalmisteli ja sisäasiainministeriön poliisiosastolta

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Mahdollinen hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluvastustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin tiedonsaantioikeutta koskevien säännösten tarkistaminen

Tavoite: Poliisilain (493/1995) 35 §:ssä säädetään poliisin oikeudesta saada tietoja viranomaiselta ja poliisilain 36 §:ssä poliisin oikeudesta saada tietoja yksityiseltä yhteisöltä tai henkilöltä. Vastaavat säännökset ovat 1.1.2014 voimaan tulevan poliisilain (872/2011) 4 luvun 2 ja 3 §:ssä.

Poliisin tiedonsaantia viranomaisilta (poliisilain 35 §) selvittänyt työryhmä (SM051:00/2009) on luovuttanut esityksensä Poliisihallitukselle toukokuussa 2012. Työryhmä on todennut, että jatkovalmistelutyössä tulisi kokonaisuudessaan arvioida poliisin tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset, erityissäännösten muutostarve sekä arvioida, minkälaisia muutoksia poliisilakiin on tarpeen tehdä.

Poliisilain 36 §:n muutostarpeita on ilmennyt muun muassa tapauksissa, jotka ovat koskeneet poliisin oikeutta saada tietoja yksityisiltä tahoilta ja epäselvyyksiä on ollut myös tiedonsaantioikeuden maksuttomuudessa.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalla vaalikaudella.

Organisointi: Mahdollisen lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 2. luku talouspolitiikka. Tehostettu harmaan talouden torjunta. Viranomaisten väliset tiedonvaihdon esteet puretaan ja tarvittavat viranomaisrekisterit saatetaan joustavasti harmaan talouden torjuntaviranomaisten käyttöön. Parannetaan rekisteritietojen ajantasaisuutta ja saatavuutta. Ulkomaalaisrekisterinpitäjien tiedonsaantioikeuksia laajennetaan. Rahanpesun torjunnassa saatujen valvontatietojen käyttö mahdollistetaan myös verovalvonnassa.

Yhteyshenkilöt: ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sotilaallinen virka-apu, säännösten tarkistaminen

Tavoite: Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain (781/1980) 4 a §:n mukaan sotilaallista virka-apua koskevan pyynnön voi esittää sisäasianministeriö puolustusministeriölle ja sen antamisesta päätetään valtioneuvoston yleisistunnossa. Poliisihallinnon organisaatiouudistuksen myötä menettelyn toimivuuden arviointi on tullut ajankohtaiseksi. Poliisihallituksella on operatiivinen rooli ja varallaolojärjestelmä, jota ei ole sisäasiainministeriön poliisiosastolla.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalla vaalikaudella.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: hallitusneuvos Katriina Laitinen puh. 071 878 8559, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557.

Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on jatkaa arpajaislain ensimmäisen ja toisen vaiheen uudistamiseen liittyviin lakimuutoksiin sisältyviin valtuutussäännöksiin perustuvien valtioneuvoston ja sisäasiainministeriön asetusten valmistelua. Arpajaislain toisen vaiheen lakimuutosten voimaantulon yhteydessä annettiin 1.1.2012 kolme rahapeliyhteisökohtaista asetusta rahapelien toimeenpanosta (rahapelien jakelua koskevat säännökset). Samaan aikaan annettiin ensimmäiset rahapeliyhteisökohtaiset sisäasiainministeriön asetukset rahapelien pelisäännöistä. Valtioneuvoston asetus rahapeliasioiden neuvottelukunnasta annettiin 10.5.2012 (244/2012). Asetus tuli voimaan 1.6.2012.

Uudistamisen ensimmäisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä pelaajan täysi-ikäisyyden varmistamistavoista. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella rahapeliluvan ehdot ja määräykset korvaavat rahapelien jakelua koskevat säännökset sekä säännökset pelaajan henkilöllisyyden ja hänen asuinpaikkansa todentamisesta sähköisesti välitettävien rahapelien osalta, rahapelien sähköisistä valvontajärjestelmistä ja rahapeliasioiden neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy myös valtuutus antaa sisäasiainministeriön asetuksella rahapelien pelisäännöt ja tarkemmat säännökset pelaamisen rajoituksista, joita rahapeliyhteisön on asetettava sähköisesti välitettävien rahapelien osalta.

Organisointi: Vastuuvalmistelija poliisiosastolta vastaa hankkeen toteuttamisesta yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, Poliisihallituksen sekä terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen rahapeli-toiminnan asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen yhteydessä voidaan pitää tarpeellisia kokouksia ja kuulla rahapeliyhteisöjen edustajia.

Aikataulu: 1.1.2014-

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Toteutetaan tarvittavat lausuntokierrokset.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Rahapelitoiminnan jatkumisen turvaamiseksi annettiin arpajaislain toisen vaiheen lakimuutosten voimaantulon yhteydessä välttämättömät asetukset rahapelien toimeenpanosta (rahapelien jakelua koskevat säännökset) sekä asetukset rahapelien pelisäännöistä. Tämän valmistelun yhteydessä arvioidaan erikseen niiden muiden asetusten tarpeellisuus, jotka lain mukaan voidaan antaa rahapelitoiminnan ohjaamiseksi ja arvioidaan asetusten vaikutukset ja vaihtoehdot.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

PELASTUSOSASTO

Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi

Tavoite: Tavoitteena on pelastuslain (379/2011) kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seurannan perusteella valmistella mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Pelastuslakiudistuksen arviointi käynnistetään vuonna 2012 seuraamalla uuden lain vaikutuksia erityisesti poistumisturvallisuuteen (asumispalvelujen toimintakäytäntöihin) ja pelastuslaitosten onnettomuuksien ehkäisytyöhön. Varsinainen esiselvityshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen

Tavoite: Laki ulkomaalaisrekisteristä (1270/1997) on tullut voimaan vuoden 1998 alusta. Lain säännökset tulee uudistaa vastaamaan paremmin nykyaikaisia rekisterilainsäädännön vaatimuksia. Lisäksi on uudistettava rekisterisäännökset laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta.

Aikataulu: Hanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2014.

Organisointi: Valmistellaan työryhmässä.

Osallisuus ja viestintä: Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Rajavartiolaitos.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Työssä tulee ottaa huomioon henkilötietolaki (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) ja maahanmuuttohallinnon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa.

Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2003 voimaan tulleen kansalaisuuslain toimituutta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään aikaisintaan hallituskauden lopulla. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssi: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa

Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2004 voimaan tulleen ulkomaalaislain toimituutta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään seuraavan vaalikauden alussa. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa.

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi

Tavoite: Tavoitteena on selvittää rajavartiolainsäädännön toimivuutta ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Tiimi/virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET

PELASTUSOSASTO

Hätäkeskusaluejaon muuttaminen

Valtioneuvoston selonteko hätäkeskusuudistuksesta (HaVM 3/2008 vp - VNS 3/2007 vp)

Eduskunnan kirjelmä 4/2008: Hallintovaliokunnan mietinnön HaVM 3/2008 vp perusteluissa lausuttuun viitaten valtioneuvoston on annettava hallintovaliokunnalle perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoittama kirjallinen selvitys, mikäli hätäkeskusten aluejakoa aiotaan muuttaa.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450

Hätäkeskusuudistuksen seuranta

Hallituksen esitys laiksi hätäkeskustoiminnasta (HaVM 12/2010 vp - HE 262/2009 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 12/2010: Valiokunta tulee seuraamaan tarkkaan hätäkeskusuudistuksen toimeenpanoa. Valiokunta tulee lisäksi pyytämään prosessin edetessä, sen eri vaiheissa, sisäasiainministeriöltä selvityksen toimeenpanon etenemisestä ja valiokunnan kannanottojen huomioon ottamisesta.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450.

Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen

Hallituksen esitys pelastuslaiksi ja laiksi meripelastuslain 23 §:n muuttamisesta (HaVM 41/2010 vp - HE 257/2010 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 41/2010: Hallintovaliokunta edellyttää, että seuraavan turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon yhteydessä arvioidaan Suomen turvallisuuspoliittisen tilanteen lisäksi väestön suojaamisen tarpeet.

Yhteyshenkilö: Tekninen johtaja Hannu Olamo, puh. 071 87 8430.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikka

Hallituksen esitys laiksi kotoutumisen edistämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 185/210).

Eduskunnan vastaus 239/2010:

1. Eduskunta edellyttää hallituksen antavan eduskunnalle vaalikausittain ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikasta ja sen toimivuudesta selonteon, jossa muun ohella verrataan Suomen maahanmuuttoa koskevia säännöksiä, käytäntöjä ja taloudellisia etuuksia muihin EU-maihin muun muassa sen arvioimiseksi, muodostavatko Suomen säännökset, käytännöt tai taloudelliset etuudet vetovoimatekijöitä turvapaikan hakemiselle tai humanitaariselle maahanmuutolle.

Aikataulu: Selonteko annetaan vaalikauden loppupuolella.

Osastot ja ministeriöt, joiden toimialaan liittyy: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, rajavartiolaitos sekä työ- ja elinkeinoministeriö

Yhteyshenkilö: Päätetään myöhemmin.

Hallinto
45/2012

Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2013-2017

SM:n julkaisusarjan teemat ovat:

Hallinto

Sisäinen turvallisuus

Maahanmuutto

Yhdenvertaisuus

Keskustelualoitteet

Julkaisujen verkkosivut:
www.intermin.fi/julkaisut

Tilaukset:
Sisäasiainministeriö
PL 26, 00023 Valtioneuvosto

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-798-8 (nid.)
ISBN 978-952-491-799-5 (PDF)